

ט. ג. שְׁעוֹרֶטֶשֶׁעֲנָקָא

1814 - 1939

לִידּוּר

אַמְּבָדָה אַמְּבָדָה אַמְּבָדָה אַמְּבָדָה אַמְּבָדָה אַמְּבָדָה

ט. ג. שעוותשענקי

אומס אפרטראט

ט. ג. שׁוּוֹטְשָׁעַנְקָא

1814-1939

לִידָעָר

איבערזעזונג אונ ביאגראפאישע סקייצה
פונ ד. האפֿשטיין

קינדער-פארלאג בעמ צ.ק. 6.ק.יו.פ.או.

1939

רַעֲדָאַתְּאָרָר—אֵ. גֶּרְיָבִזְיָה
טַעֲכָנְפִירְעָר—ס. שָׁעַבְקָעָר
קַפְרַעַקְטָאָר—ג. רָאַכְלִיָּה

Одобріл № 2628. Уповнов. Харкобіліту № 12588
Замовлення № 45. Тираж 16 тис. 83|₄ друк. арк.
1,7 облік. авт. ар . Формат паперу 82x110 |₃₂.
Здано на виробництво 21 39 р. надруїнано до
друку 25-І 39 р. Чергове вид. № 19.

*

Друкарня ім. Леніна, Одеса,
Пушкінська, 18.

*

Ціна 60 коп. Оправа 40 коп.

פָּוֹן טַאָרָאָס שְׁעוּוֹטְשְׁעַנְקָאָס לְעֵבֶן

1

דער גראיסער אוקראינישער דיכטער טאראס שעוטשענקאָס איז געבעירג געווֹאָרָן דעם 9-טָן מַארְט 1814-טָן יָאָר אִין דָּאָרָפּ מַאָּד רִינְצְּעָ אָפּ קִיעּוֹשְׁטְּשִׁינְעָ. אִינְגִּיכְּבָּן זִיְּנְעָן זִיְּנְעָ עַלְתְּעָרָן אַרְיְבְּעָרָה גַּעֲפָּאָרָן אִין דָּאָרָפּ קִירְיָאָוּקָעּ. אִיצְּטָה הִימְסָט עַס שְׁעוּוֹטְשְׁעַנְקָאָוּעּ. סָאָיוּ דָּעַמְלָט גַּעֲוָעָן אַצְּמִיט פָּוֹן שְׂוִידְעָרְלָעְכָּר לִיְּבְּקָנְעַכְּטַשָּׁאָפּּט. דַּי פּוֹיְעָרִים מִיט זִיְּעָרָעּ וּזִיְּעָרָעּ אָונָּ קִינְדָּעָר, אָונָּ מִיט אַלְצָ, וּוָאָס זִיְּ הָאָבָּן גַּעַהָאָט, הָאָבָּן גַּעַהָרָט צָוָם פָּאָרָעָץ. דָּעָר פָּאָרָעָץ הָאָט גַּעַקְּאָנָט טָאָן מִיט זִיְּנָעּ קָנְעַכָּט וּוָאָס עַר הָאָט גַּעַוְּאָלָט, אַפְּלָעּ זִיְּ פָּאָרְפִּינְיִקָּן בֵּין טּוֹלִיט.

גַּרְיְגָאָרִי שְׁעוּוֹטְשְׁעַנְקָאָס מִישְׁפָּאָכָּעּ אִיז גַּעֲוָעָן אָנָּ אַרְעָמָעּ, לִיְּבְּקָנְעַכְּטִישָׁעּ.

„פָּאָר מִיְּנָעּ אָוִיגָּן — הָאָט שְׁעוּוֹטְשְׁעַנְקָאָס גַּעַשְׁרִיבָּן — שְׁטִימָט נַאֲבָּא אִיצְּטָ אָונְדְּזָעָר אַלְטָעּ וּזִיְּטָעּ שְׁטוּבָּ מִיטָּנָן פָּאָרְכּוּיְשְׁעַכְּטָבָּ שְׁטְרוּיְעַנְעָם דָּאָכָּ אָונָּ מִיטָּנָן שְׁוֹאָרְצָן קוּיְמָעָן, אָונָּ נַעֲבָּן דָּעָר שְׁטוּבָּ — אָנָּ עַפְּלְבוּיִם, וּוּ סְ'זִיְּנָעָן גַּעַוְּאָקָסָן עַפְּלָ מִיטָּ רְוִיְמָעּ בַּעֲקָלְעָבָּ, אָונָּ אַרוּם דָּעָם עַפְּלְבוּיִם — בְּלוּמָעָן — בִּיטָּן, אָפּ וּוּלְכָעָ מִינָּ גַּעַלְיְבָטָעּ שְׁוּוּעַטְטָר הָאָט זִיְּעָרָ אַכְּטָוָנוּ גַּעַגְּבָּן, אָונָּ בָּאָמָּ טּוֹיעָר — אָנָּ אַלְטָעּ בְּרִיאִיטָּ צְעֻוְּאָקָסָעָן, פָּאָרְטִּיקָנָטָוּ וּוּרְבָּעָ. אָונָּ פָּוֹן יְעַנְעָר זִיְּטָ וּוּרְבָּעָ — דָּעָר שְׁבִּיעָרָ, אָונָּ הִינְטָעָרָן שְׁבִּיעָרָ אָפָּנָּ בְּעַרְגָּלָ גִּימָט דָּעָר סָאָד — דַּי „לְעֻוְּוָאָדָעָ“ (הַיְּלָאָנָקָעָ), אָונָּ וּזִיְּטָעָר פָּוֹן דָּעָר לְעֻוְּוָאָדָעָ — אַ טָּאָלָ, אָונָּ אִין טָאָלָ פְּלִיסָט אַ שְׁטִילָ-מוּרְמָלְעָנְדִיקָּ רִיטְשְׁקָלָעָ, אַרוּמְגָעְרִינְגָּלָטָ מִיטָּ וּוּרְבָּעָס אָונָּ קָאָ-לִינְעָס, דַּי בְּרָעָגָן בָּאוּאָקָסָן מִיטָּ בְּרִיאִיטְבָּלְעָטָעָרְדִּיקָּ טָוְנְקָלָ — גַּרְיְגָעָס.

לאפוכעס, אונ אינ דעם ריטשקלע באדט זיך א רוסיאו יינגעלע.
אויסגעבעדן זיך, לוייפט ער אידין אינ שאטנדיקן סאָד, פאלט
אנידער אונטערן ערשותן באַרגן. אונ ווערט אַנְשָׁלָאָפָן ...
אַוְגָּעָכָּפֶט זיך, קוּקֶט ער אַפָּן באַרג, וואָס שטייט אַנְקָעָגָן, אונ
קלערט באָ זיך: «אונ וואָס טוט זיך דָּאָרֶט פָּונְ יְעַנְעֵר זִימִיט
באַרג?»

2

די „אייזערנע סטוייפעס”

אונ אַזְמָעָר - טאג פָּונְ 1819-טָן יָאָר אַיְזָן גְּרוֹיסָן שליאָכ,
וואָס צִיט זיך פָּונְעָט דָּאָרֶט קִירְילָאָוּקָע קִין זְוּעָנִיגְרָאָד, גַּעֲנוֹגָעָן
אַ פִּינְפִּיאָרִיךְ יְינְגָעָלָע. נָאָכָן אוּסְזָעָן נָאָכָן אַיְזָן דָּאָס גַּעֲוָעָן
אַ קְּלִיְינִיךְ אַוְקָרְאִינִישְׁ פּוּיעָרֶל מִיטְ אלָעָ פִּישְׁטְשְׁוּקָעָס: אַנְגָּעָטָן
אונ אַ העַמְּדָל פָּונְ גְּרָאָפֶר הַיְמִישָׁר לְיְיוֹוֹנָט, אַיְזָן אַ פָּאָר
לְיְיוֹנְטָעָן, אַוְמָעָלְמָפָעָרֶט - בְּרִיְיטָעָ מַאְתָּקָעָס; אַפְּ זִימִין בְּלָאָנד
פָּאָטְלָעָעָה אַטְ עַר גַּעֲטָרָאָגָן אַ בָּאָרָאָשָׁקָן הַיְמָעָלָע, נִיטְ גַּעֲקוּקָט
דָּעָרָוֹפְּ, וואָס סְאָיִזְ גַּעֲוָעָן אַ רָּעְכָּטָה הַיְצָאָה. זִימִין שְׂוֹאָרָצְ
אַפְּגָּעָבְּרָעָנָטָעָ פִּיסְלָעָכְּ הַאָבָן שְׁנָעָל גַּעֲטִיאָפָעָט אַיְבָּרָגְן שְׂטוּבִּיכְּ
שְׂלִיאָכ.

פָּונְ בְּיִדְעָ זִימִין שליאָכ הַאָבָן זִיךְ גַּעֲצָוִיגָן פְּעַלְדָּעָר טְוּוּעָ, וואָס
הַאָבָן זִיךְ גַּעֲוָוִיגָט פָּונְ מִינְדָּסְטָן וּוַיְנְטָל.

עַרְטָעָרוֹיִין הַאָבָן שִׁיטָּרָע יְוָנְגָ-וּעָלְלָדָעָב אַיְזָן גַּעֲדִיכְט - בָּאוּוֹאָקְ
סְעָנָע גְּרָאָבָּנָס די בְּרוּיט - פְּעַלְדָּעָר גַּעֲשְׁפָאָלָטָן.

דָּאָס יְינְגָעָלָע אַיְזָן אלָץ גַּעֲנוֹגָעָן אַיְזָן גַּעֲנוֹגָעָן. עַר הַאָט שְׁוִין
אַנְגָּעָהוִיבָּן מִיד וּוּרָגָן. דָּאָס דָּאָרֶט, פָּוֹנוֹוֹאָנָעָן עַר אַיְזָן אַרְוִיסְ
גַּעֲנוֹגָעָן, הַאָט זִיךְ שְׁוִין קָאמְ- קָאמְ אַנְגָּעָזָעָן.

דָּאָס יְינְגָעָלָע הַאָט זִיךְ צּוֹגָעָזָעָט באָ דָעָר זִימִיט פָּונְעָם וּוּגָן
אַיְזָן אַנְשָׁלָאָפָן גַּעֲוָאָרָגָן.

וּוְעַן די זָוָן הַאָט שְׁוִין אַנְגָּעָהוִיבָּן פָּאָרְגִּינָן, הַאָבָן זִיךְ פָּונְ
הַינְּטָרָגָן באַרג, וואָס הַאָט צָו זִיךְ אַזְוִי גַּעֲצָוִיגָן דָּאָס יְינְגָעָלָע,
בָּאוּזִין פִּיר וּוּגָנס, אַיְנָגָעָשָׁפָאָנָט אַיְזָן בְּרִיְיט - הַעֲרָנָעָרְדִּיקָע אָקָסָן.

דאָס האָבן זיך אומגעקערט האַהיהם די קירילאָווקער טשומאָקעס
מייט אַנגעלאָדענע ווֹאָגֶנס זאָלָץ.

דעָרְזָעָן דָּאָס יִנְגָּלָע, האָבן זיך זיך פָּאָרְכִּידָעָשֶׁט אַפְּגָּעָשְׁטָעָלֶט:
— העָרָ נָאָר, יַאֲטָל, שְׂטֵי אוֹפֶ! שְׁוִינִין צִוְּיִיט עַסְּנָן ווּעַטְשָׁעָרָע!
דאָס יִנְגָּלָע האָט זיך אַוְפְּגָּעָכָאָפֶט, אַוְפְּגָּעָשְׁפְּרוֹנְגָּעָן אָוָגֶן גַּעַנוּמָעָן
דַּיְבָּבֶן די אוֹיגָן.

— עַ, עַ, דָּאָס אַיְזָן דָּאָכְטָאָרָס פּוֹנֶן די שְׁעוֹוֹתְשָׁעָנְקָאָס!
הָאָט אַוְיסְגָּעָשְׁרִיעָן אַיְינְעָרָפֶן פּוֹנֶן די טשומאָקָעָס.— ווֹיהָיָן קְלִימְבָּסְטוֹ
זִיכְרָעָס, דָו שְׂטִיףָעָר אַיְינְעָרָפֶן?

דעָרְזָעָן טשומאָקָעָס גַּעַנוּמָעָן דָּאָס יַאֲטָל אָפֶן די העָנָט,
אַוְפְּגָּעָזָעָט אָפֶן ווֹאָגֶן, אָוָן די טשומאָקָעָס האָבן זיך שְׂוִינִיגָּנֶן-
דִּיקְעָרְהִיָּט ווּיְטָעָר מִיט וַיְעַד וַיְעַג גַּעַלְאָזָט. וַיְעַנְּזָן זַיִן זַיְנְעָן
אַרְיִינְגָּעָפָּאָרָן קִיבְּנָקְרִילָאָוּקָעָ, אַיְזָן שְׁוִינִין גַּעַוּוֹעָן פָּאָרְנָאָכָט. אַיְבָּעָר
די גָּאָסָן האָבן זיך גַּעַשְׁלָעָפֶט די ווֹאָגֶןָס, מִיט וַיְעַלְכָּעָ די פּוּיְעָרִים
הָאָבָּן זיך אַוְמְגָעָקָעָרָט פּוֹנֶן פְּרִיצִישָׁן פְּעָלָד, ווֹיהָיָן זַיִן האָבָּן
אַגְּאָנְצָן טָאָג גַּעַפְּרִידָט קוּ-מִיסְטָן. מִידָּעָ אָוָן בִּיְזָעָן האָבָּן זַיִן
גַּעַשְׁפָּאָנָט נַעֲבָן זַיְעָרָעָ אָקָסָן.

דאָס דָּאָרָפֶן קִירְיָלָאָוּקָעָה האָט גַּעַהָעָרט צָוָם פָּאָרָעָץ עַנְגָּלְגָּאָרְדָּט,
אוָן אלְעָאָיְנוּוֹיְנָעָרָפֶן דָּאָרָפֶן זַיְנְעָבָן גַּעַוּוֹעָן לְיִיְבָּקָעָבָט. סַיִּי זַיִן
אלְיָיָן, סַיִּי זַיְעָרָעָ פְּאָמְלִיָּעָט מִיט וַיְיַעַד גַּאנְצָן פָּאָרְמָעָגָן האָבָּן
גַּעַהָעָרט דָּעַט פָּאָרָעָץ, אָפֶן וַיְעַלְכָּבָן זַיִן האָבָּן גַּעַהָאָרְעָוּעָט דָּאָס
גַּאנְצָעָ לְעָבָן.

די טשומאָקָעָס האָבָּן אַרְיִינְגָּעָבָרָאָכָט דָּעַט קְלִיְּגָעָם טָאָרָאָס צָו
זַיִן פָּאָטָעָר גַּרְיָגָאָרִי שְׁעוֹוֹתְשָׁעָנְקָאָס אִינְגָּשְׁטוֹב. די שְׁעוֹוֹתְשָׁעָנְקָאָס
הָאָבָּן זַיִן גַּרְאָד דָּעַמְלָט גַּעַזְעָצָט עַסְּנָן ווּעַטְשָׁעָרָעָ אָרוֹם אַגְּדָעָרִיךְ
טִישָׁל בָּאָ דַעְרָ שְׁוּעָלָ פּוֹנֶן דַעְרָ כָּאָטָעָ, האָט מַעַן אוִיכָּס דָּאָס יַאֲטָל
אַגְּדָעָרִיךְ זַיִן קָאָן.

די מִידָּעָ אָוָן פָּאָרָהָאָרְעָוּעָטָעָ פָּאָטָעָ - אָוָן - מַוְטָּעָרָה האָבָּן זַיִן
אַפְּלָעָ נִיט אַוְמְגָעָקוּקָט אָפֶן קִינְדָּ אָוָן האָבָּן זַיִן ווּיְטָעָר שְׂוִינִיגָּנֶיךְ
גַּעַזְעָפָּט דָּעַט פִּיסְנָעָם בָּאָרְשָׁטָשָׁ.

זַיִן עַלְטָעָהָעָ שְׁוֹוּסְטָעָרָ, קָאָטָעָרִינְגָּעָ, אַמִּידָלָ מִיט לְאָנָגָעָ בְּלָאָנְדָעָ
צָעָפֶן אָוָן גּוֹטָעָ אַוְיָגָן, האָט מִיט לְיִבְשָׁאָפֶט אַקְוָקָ גַּעַטָּאָנָפֶן אָפֶן דָּעַט
אַוְיסְגָּעָמְאָטְעָרָטָן פְּעַנְעָמָלָ זַיְנָס. זַיִן האָט פָּאָרְשָׁטָאָנָעָן, וּוּ אִירָּ

ברודערל האט זיך אַרְוָמְגָעַבְּלָאַנְקָעַט, וויל ער פֿלְעָגֶט שְׁטָעַנְדִּיק צוֹשְׁטִינְבַּן
צו אַיר, פֿאַרְשִׁיטַן זי מִיט פֿרָאָגָעַס, זיך אַלְצַ ווּלְגַן דְּעַרְוּוִיסַן אוֹב
זיך נַאֲכְבָּרְעָגַן:

— קַאְטָעַרְינְגַע, ווֹאָס אֵין דְּאָרְטַן נַאֲכָבַן צוֹוִינְטָעַר? ..
— סְטָעַפַּן.

— אוֹב ווּיְמַטְעַר, נַאֲכָבַן סְטָעַפַּן, אַיְזְעַרְנַע סְטוּיְפַעַס? ..
— ווֹאָס פֿאָר אָנַי אַיְזְעַרְנַע סְטוּיְפַעַס, נַאֲרַעַלְעַ? — האט קַאְטָעַרְינְגַע
אִים גַּעַנְטְּפָעַרט.

— גַּרְוִיסַע, אַיְזְעַרְנַע ... אוֹב אָפַן זַיִן אֵין אַנְגָּעַשְׁפָּארַט דַעַר
הִימְל ...

אוֹב דַעַר קַלְיִינְגַר טַאָרָאַס האט זיך אַוּוּקְגַּעַלְאָזַט זַוְּכָן דַי
„אַיְזְעַרְנַע סְטוּיְפַעַס“, בֵּין ער אֵין מִיד גַּעַוְאָרָגַן, אַיְנְגַּעַשְׁלָאָפַן אָפַן
וּוְעַג, אוֹב דַי טַשְׂוָמָאָקָעַס האָבָן אִים אַהֲיִם גַּעַבְרָאָכְט.

3

שְׁעוּוֹטְשַׁעְנָקָא — אַקְאַזְעָקָל (אַ מעַשְׁאָרָעַסְלַ)

נִיט לְאָנָגַה האט זיך גַּעַצְיוֹיגַן שְׁעוּוֹטְשַׁעְנָקָאָס זַאֲרַגְלָאָזַע קִינְדָּהִיט,
נִיט לְאָנָגַה אֵינוֹ אִים אַוִּיסְגַּעַטְמַעַן וּוְאָרְטַן, בֵּין ער האט פֿאַרְזּוֹכְט
וּוֹאָס הִיְסְטַן נִיט אוֹב אָוּמְגָלִיקַן.
וּוְעַג טַאָרָאַס אֵינוֹ אַלְטַ גַּעַוְעַג זַיְבָן יָאָר, אֵין גַּעַשְׁטָאָרְבָּן זַיְבָן
מוֹטָעַר. דַעַר פַּאְטָעַר האט אַ צְוִיִּיט מַאֲלַ כַּאֲסָעַנָּע גַּעַהָאָט. דַי
שְׁטִיף — מַאֲמָע אֵינוֹ גַּעַוְעַג אַ שְׁלַעַכְתַּע. זַיְבָן בַּאֲלִיבְטַע שְׁוּוּסְטָעַר
קַאְטָעַרְינְגַע אֵיז אַוְעַק, — זַיְהָאָט כַּאֲסָעַנָּע גַּעַהָאָט אֵין אַ צְוִיִּיטַן
דְּאָרְפַּט.

טַאָרָאַס האט אַנְגָּעַהוִיבַן אַרְבְּעַטְנַן בא בַּאֲלִיגְוּפִים. ער האט
גַּעַפְאַשְׁעַט כָּאֶזְיִירִים אוֹב דַעַר פֿאַרְפָּאָר בַּאֲקוּמָעַן בְּרוּיט מִיט וּוְאָסָעַר.
בֵּין אַיְנְמַאְלַ האט אַפְּ אִים גַּעַוְאָרְפַּן אָנַי אַוְיָג דַעַם פַּאְרָעַצְט
אַוְפַּעַעַר, אוֹב מַעַה האט אִים צְוָגַעַנוּמָעַן פָּאָר אַקְנָעַט צּוֹם פַּאְרָעַצְט
עַנְגָּעַלְגָּאָרְדַּט אֵין הוּוּן.

וּוְינְטָעַר בָּאָנְאָכְט אֵין 1829-טַנְגַן יָאָר. בָּאָמַ פַּאְרָעַצְט עַנְגָּעַלְגָּאָרְדַּט
אֵין הוּוּן. דַעַר פַּאְרָעַצְט אֵיז אַוְעַקְגַּעַגְאַנְגָּעַן אָפַן אַבָּל. אַלְעַ הוּוּן —
מַעַנְטְּשַׁנְגַן, אַוִּיסְגַּעַה אַרְעַוְעַטְעַטְעַט פֿאָרָגְן טַגְגַן, שְׁלַאָפְגַן, נַאֲרָטְגַן אֵיז

ווארטן: ער דארפ ווארטן בייז דער פֿאָרְעֵץ וועט זיך אומקערין פון באַל; ער דארפ העלפֿן דעם פֿאָרְעֵץ אויסטאן זיך.
נָאָר טָאָרָס קָאנֶן רֹויַּק נִיט אַיְנִיזָּן. שְׁוִינְגָּן, זַוִּי ער האָט אַ שְׂטָאָרָקָן ווַילְּגָן צָוָם מְאָלָגָן. אָוָן ווּעָג קִינְגָּרָזָט נִיט, כָּאָפְּטָעָר זַוִּיכָּבָּר אַ צָּוָם מְאָלָגָן. אַוִיכָּ אַיְצָּט האָט ער גַּעֲנוּמָעָן אַ בּוּיגָן פָּאָפִיר אָוָן אַ בְּלִיעָר, אַרְיִיבָּן אַיְנָ צִימָעָר, וּזְוּ אַלְעָז ווּעָנָט זִיְנָעָן גַּעֲוָעָן באַהָאנְגָּעָן מִיט בִּילְדָּעָר, אָוָן באַ דָּעָר שְׁיַּינְגָּן פָּוָן אַ בִּילְדָּעָר לִיכְטָל האָט ער אַנְגָּעוּהוּבָּן אַרְאָפְּמָאָלָגָן אַיְנָס פָּוָן די בִּילְדָּעָר. דָּעָר יְוָגָעָר מְאָלָעָר אַיְזָן גַּעֲוָעָן אַזְוִי פָּאָרְטָאָן אַיְנָ זִיְנָ אַרְבָּעָט, אָוָן ער האָט נִיט גַּעֲהָרָט, וּזְוּ אַיְנָ צִימָעָר אַיְזָן אַרְיִינְגָּעָגָאנְגָּעָן דָּעָר פֿאָרְעֵץ, וּוּלְכָעָר האָט זִיכָּר אַוְמָגָעָרָט פָּוָנוּמָמָמָאָלָגָן. דָּעָרָזָעָג מִיט ווּאָס טָאָרָס פָּאָרְנָעָט זַוִּיכָּ, האָט עַנְגָּעָלְגָּאָרָדָט אִים גּוֹט אַנְגָּעָדְרִיאָט די אוּיעָרָן, אַרְיִסְגָּעָרִיסָן פָּוָן זִיְנָעָן העָנָט דָּאָט פָּאָפִיר מִיטָּן בִּילְד ווּאָס ער האָט אַנְגָּעוּהוּבָּן מְאָלָגָן, עַט צָעָרִיטָן אָוָן אַ וּזְאָרָפָג גַּעֲטָאָן אָפָן דִּילָּ, דָּעָרְבִּי האָט ער אַ זַּאָג גַּעֲטָאָן:

— נָו, אַצְּינְדָּה הַעַלְפָּה מִיד זַוִּיכָּ אַוְיִיסְטָאָן, אָוָן מְאָרָגָן אַינְדָּעָרְפִּי זַאָלְסָטוּ קְוּמָעָן אַיְנָ שְׁמָאָל.
טָאָרָס האָט גַּעֲוָוָסָט, אָוָן אַיְנָ שְׁמָאָל פְּלָעָגָט מַעַן שְׁמִילְּסָן די פָּאָרְזִינְדִּיקְטָעָ פּוּלְעָרִים. אַ גַּאנְצָעָ נָאָכָט האָט ער קִינְבָּן אוּיגָן נִיט צְגָעָמָכָט אָוָן אלְצָגְעָרָאָכָט:
„פֿאָרְשָׁאָלְטָעָנָעָ פֿרִיצִים! וּוּעָנָ וּוּטָ שְׁוִינְגָּן קְוּמָעָן אַ סָּאָפָג צָו אַיְיעָרָ שְׁוּוֹאָרְצָעָרָמָאָכָט!“
אַינְדָּעָרְפִּי האָט מַעַן אַיְנָ שְׁמָאָל טָאָרָסָן אַפְּגָעָשָׁמִיסָן.
פּוֹלָ מִיט טִיפְּפָעָר סִינְעָ צָו זִיְנָ פֿאָרְעֵץ, האָט ער אִים ווּוִיטָעָר דָּעָרְלָאָנָט דָּעָם צִיבָעָק. די קְלָעָפָה האָבָן אַבָּעָר נִיט אַפְּגָעָשָׁוָאָכָט זִיְנָ כִּיְשָׁעָק צָו מְאָלָעָרִי.

4

שְׁעוּוֹטְשָׁעָנָקָא אַיְנָ פֿעָטָעָרְבּוֹרָג

אַ לִיכְטִיקָעָ ווּיְסָעָ נָאָכָט הַעֲנָגָט אַיבָעָר פֿעָטָעָרְבּוֹרָג. אַיְנָ זְוּמָעָרָס אַפָּאָפָאָ בְּאָנָק נָעָבָן אַיְנְגָעָר פָּוָן די סְטָאָטוּס זִיכָט אַיְוָגָן אַנְגָּרָאָס אַ הִיטָּל, אַיְנָ אַ פֿאָרְשָׁמָאָלְצָעָוּעָטָן רַעַקָּל אָוָן אַיְנָ הַוִּזְנָן פָּוָן

דאָרְפִּישָׁעַר. לְיִהוֹנֶם אַוִּיסְגַּעַשְׁמִירַט מֵיט פָּאֶרֶב. עַר גִּימַּט אַנְגַּעַטָּן אֲינַ אַיִּינַ שְׂטוּוֹל — אֲפָנַ לְאַנְגָּנַן וְעַגְּהַאַט זִיכְּ דַּעַר צְוּוִימִיטָּעַר שְׂטוּוֹל צְעִירִסְנַ — אוֹבְּ אַלְעַזְוִילְעַזְטָם עַר אָנַ דַּעַט שְׂטוֹוֹל אָטְמַ אֲפָ אַיִּינַ פָּטָס, אָטְ אֲפָנַ אַנְדָּרְבָּג, קְעִידִי זַיְיַ צַוְּ דַּעְרוֹוָאַרְעַמְבָּג. זַיְנַע שְׁנַעַלְעַזְטָלְקָן לְוִיפְּגַּלְעַזְוִילְעַזְטָהַיִּינַ אֲוֹנַ צְוִירִיקְפָּוָן דַּעַר סְטָטָמוֹעַ צַוְּ דַּעַט גְּרוֹיזְבָּן הַעַפְטָמַ, וְאָטְ עַר הַאַלְטָ אֲינַ האַנְטָ: עַר מָאַלְטָ אַרְאַפְּ דַּי שְׁיַינְעַ פִּיגְוָר.

דָּאָט אַיִּזְ טָרָאָס שְׁעוּוֹתְשֻׁנְקָא, וְאָטְ אַיִּזְ בָּאַנְאָכָט אַנְטְּלָאָפְּנַ, קְעִידִי זִיכְּ קָאנְגָּעַן אַפְּגַּעַבְן פְּרִיְיַ זַיְנַ לְיִבְעַר קוֹנְסָט. עַר אַיִּזְ זַיְעַד מִידְ, חַוִּילְ אֲגַאנְגַּן טָאגְהַאַט עַר גַּעַפְּאַרְבָּט דַּעַכְעָר. מָאַרְגָּנַן וְאוֹרָטָ אֲפָ אַיִּם וְוִידְעַרְאַמְּאָלְ אֲשְׁוּעַרְעַ אַרְבָּעַט. נַאֲרַ עַר אַיִּזְ אַיְצַט פָּאַרְטָאָגְ אֲינַ מָאַלְגַּן — הַאַט עַר שְׁוִינַ פָּאַרְגָּעָסַן זַיְנַ מִידְקִיְתַּ אֲוֹנַ קְלַעַרְטַ שְׁוִינַ נִיטְ וּוּגְבַּגְ אַפְּרוֹ. אָטְהַאַט עַר שְׁוִינַ גַּעַנְדִּיקְטַ דָּאָט גַּעַמְלָלַ, נַאֲרַ עַר אַיִּילְטַ נִיטְהַאִיםְ ... עַר טְרָאָגַט זִיכְ אַיְבָעַר מֵיט דַּי גַּעַדְאַנְקָעַבְ אַיִּבְ זַיְנַ וּוּמִיטְ הַיְמַלְאָנַד, אַיִּבְ אַוְקָרְאַיְנַעַ, מֵיטְ דַּי אַוִּיסְגַּעַשְׁטַעְרַנְטָעַ נַעַכְטַ, מֵיטְ דַּי בְּרִיטְיַטְ סְטַעַפְעַס אֲוֹנַ מִיטְנַ אַוִּיסְטַ גַּעַהְאַרְעַוּוֹתָנַ, פָּאַרְמָאַטְעַרְטָנַ פְּוִיעַרְשִׁבְןַ פָּאַלְקַ, וְאָטְ שְׁמָאָכָט אַוְנְטָעַרְנַ פְּרִיצְיַשְׁבַּנַּ אַבְּ. זַיְנַהַאַנְטַ צִיטְ זִיכְ וְוִידְעַרְאַמְּאָלְ צּוֹמְ בְּלִיְעָרַ, אֲוֹנַ דַּי בְּלַעַטְלָעַבְ פָּוָן זַיְנַהַעַפְטַ וּוּעַרְגַּנְטָעַמְלָעַטְ מִיטְ קְלִינְגְּנְדִּיקְעַ לִיְדָעַר אֲפָ דַּעַר אַוְקָרְאַיְנִישָׁעַרְ שְׁפָרָאָכְ: טָרָאָס אַיִּזְ נִיטְ בְּלוֹזַ אַמְּאַלְעַרְ, עַר אַיִִזְ אַוְיכְ אַדְיכְטָעַר.

אַיִּינַ 1836-דְּטָן יָאַרְהַאַט זִיכְ שְׁעוּוֹתְשֻׁנְקָא צְוּפְעַלְיקְ בָּאַקָּאנְטַ מִיטְבַּן קִינְסְטְלָעַר סְאַשְׁעַנְקָא, אַוְיכְ אֲנַ אַוְקָרְאַיְנִעַר. סְאַשְׁעַנְקָא הַאַט זִיכְ גַּעַלְעַרְנַטְ מָאַלְעַרְיִ אֲיִן דַּעַר קוֹנְסָט - אַקְאַדְעַמִּיעַ. שְׁעוּוֹתְשֻׁנְקָא הַאַט אַוְיכְ גַּעַוּוֹאַלְטַ אַנְקָוּמָעַנְ אֲיִן דַּעַר אַקְאַדְעַמִּיעַ, אַבְּעַר קִינְלִיְבַּ-קְנַעַכְתַּ הַאַט נִיטְ גַּעַטְאָרְטַ צּוֹמְ אַבְּעַר אַקְאַדְעַמִּיעַ. הַאַט מַעַן זִיכְ גַּעַוּנְדַעַט צּוֹמְ פְּאַרְעַצְ מִיטְ אַבְּיטַע: עַר זָאַלְפָלְאַזְוּן שְׁעוּוֹ-טְשַׁעַנְקָאָנַ אֲפָ דַּעַר פְּרִיְיַ, הַאַט עַר אַבְּעַר גַּעַפְּאַדְעַרְטַ פָּאָרְ זַיְנַ בְּאַפְּרִיאַיְוָנָגְ 2.500 רַוְבָּלַ. הַאַט דַּעַר דַּעַמְלַטְדִּיקְעַר בָּאַרְיִמְטָעַר קִינְסְטָלְעַר בְּרִיוּלְאָוְ אַנְגַּעַמְאַלְטַ אֲ בִּילְדַ, אֲ פְּאַרְטְּרַעְטַ פְּוֹנְגַעַם רַוְסִישָׁן דִּיכְטָעַר זְשַׁוְקָאַוּסְקִי, אֲוֹנַ אַיִּם אַוִּיסְגַּעַפְּלַעַט אֲיִן אֲ לְאַטְעַרְדִּיעַ. בְּרִיוּלְאָוְ הַאַט בָּאַקְוּמָעַנְ פָּוָן דַּעַר לְאַטְעַרְיִיְעַ 2.500 רַוְבָּלַ, אֲוֹנַ עַר הַאַט אַוִּיסְגַּעַקְוִיפְטַ שְׁעוּוֹתְשֻׁנְקָאָנַ פָּוָן לְיִיְבְּקַעְבְּכַטְשָׁאָפְטַ. צְוִישָׁן

שעוטשענקס גוטע פרײַנט זייןגען געווען די גראיסע>Rossish
דעווַאלְיּוֹצִיאָנְגֶּדֶרֶע דעםָאָקָרָאָטָן טַשְׁעָרָנִישָׁוּסְקִי אָוָן דָּאָבָּרָאָלְיּוֹבָאָח.

5

שעוטשענקס שאפט

אָוָן שֻׂוּוֹטְשֻׂעְנָקָא אֵין אֲנְגַּעַקְוָמָעַן אִיבָּן דָּעַר אֲקָאְדָּעְמִיעַ. עָר אֵין
גְּעוּוֹאָרָן בָּאוּוֹסְטָט אַלְסָא גְּטוּעָר מָאָלָעָר. מְהָאָט אֲנְגַּעַהֲוִיבָן בָּא
אִים באַשְׁטָעָלָן בַּילְדָּעָר.

אָוָן דָּאָכָּא אֵין זַיְנָן פָּאָרְבִּיטָעָרְטָה הָאָרֶץ נִיטָּגְּעוּאָרָן גְּרִינְגָּעָר.
אִים הָאָט נִיטָּגְּלָאָזָּטָה רְזַעַן דָּעַר גְּעַדָּאָנָּק, אוֹ דָּאָס פָּאָלָק הָעָרָת
נִיטָּאָפָּה קְרַעְכָּנָן אָוֹנְטָעָר דָּעַם יָאָכְ פָּוָן דִּי פְּרִיצִים, אוֹ זַיְנָעָ
איְגַעַנָּעָ בְּרִידָעָר אָוָן שְׂוּוּסְטָעָר זַיְנָעָנָן נָאָכָּא לְאָצָּה פָּאָרְבְּלִיבָּנָן דָּעַם
פָּאָרְעָצָּס לִיְבָקְנָעָכָּט.

זַיְנָן פָּאָרְדָּרָאָס אָוָן צָאָרָן הָאָט עָר אָוִיטְגַּעְגָּאָסָן אִיבָּן זַיְנָעָ שַׁיְנָעָ
לִיְדָעָר אָפָּ אָוְקָרְאַנִּישָׁ. אִיבָּן דִּי דָּאָזִיקָּעָ לִיְדָעָר הָאָט עָר גְּעוּרָפָן
דָּאָס אָרְבָּעָט - פָּאָלָק צָו אָנָּ אָוּפְשָׁתָאָנָּד קָעָגָן דָּעַר מָאָכָּט פָּוָנוּמָ
קִיְיָסָעָר אָוָן פָּוָן דִּי פְּרִיצִים.

6

די לְעַצְתָּעַ יָאָרָן פָּוָן שֻׂוּוֹטְשֻׂעְנָקָא לְעַבְנָן

שֻׂוּוֹטְשֻׂעְנָקָא אֵין אֲהַיִם גַּעֲפָאָרָן קִיְיָן אָוְקָרְאַיָּנָעָ. דָּעְרוּעָן דִּי
שְׁרַעְקַלְעַכְעַ נָוִיט, דָּעְרוּזָעָן, וּוֹי זַיְנָבָן דָּאָרָפָן, זַיְנָעָ לְאַנְדְּלִיטָה קְרַעְכָּנָן
אָוּנְטָרָעָן פָּאָרְעָצָּס יָאָכָּא, זַיְנָן זַיְנָעָ צָו דָּעַם קִיְיָסָעָר אָוָן צָו דִּי
פְּרִיצִים נָאָכָּא שְׁטָאָרָקָעָר גְּעוּוֹאָרָן. עָר פְּלַעַגָּט צְוּנוּיְפָנְעָמָעָן דִּי
פְּוּיְעָרִים אָוָן זַיְיָ דָּעְרַצְיַיְלָן דָּעַם עַמְּעַט, וּוֹעֵר עַס אֵין שְׁוֹלְדִּיק אִיבָּן
דָּעַם, וּוֹאָס זַיְיָ זַיְנָעָנָן אֲזִוי אָרָעָם אָוָן אָוְמָגְלִיקְלָעָכָּבָן. עָר פְּלַעַגָּט
אָרְדִּינְקָוּמָעָן אִיבָּן אָקְרַעַטְשָׁמָעָן, וּוֹי סְאִין גְּעוּוֹעָן פִּילָּ פְּוּיְעָרִים,
אָרוּסְנָעָמָעָן פָּוָן קַעַשְׁנָעָן אָקְרַנְדָּל טָוּוּעָ, אָרוּפְלִיְיָגָן עַס אָפָּן
טִישָׁ אָוָן פְּרַעְגָּן:

— אַיְר ווִיסֶט ווֹאָס דָאָס אֵין?
די פּוּיעָרִים האָבָן נִיט גּוּווֹסֶט ווֹאָס צָו עַנְטָפָעָרֶן, אוֹן ער
פְּלָעָגֶט זַיְזַגְּן:

— אָט דָאָס אֵין דָעַר קִיְיסֶעֶר.
דעַרְנָאָכְ פְּלָעָגֶט ער אַרוּסְלָיִיגֶן פּוֹנְ קַעַשְׁעָנֶעְ נַאֲכְ עַטְלָעֶכְ
קַעַרְנְדָלָעֶכְ אוֹן אַוּוּקְלִיִּיגֶן דַעַרְנָעֶבֶן, אוֹן זַאֲגֶן:
— דָאָס זַיְנָעֶנְ דִי גּוּבְּעָרָנָאָטָאָרֶן, גּוּנְעָרָאָלֶן, אַפְּיַצְעָרֶן אוֹן
פְּרִיצִים.

דעַרְנָאָכְ פְּלָעָגֶט ער אַרוּסְנָעָמָעֶן אַ זְשָׁמְעָנִיעְ קַעַרְנָעֶר, אַלְצֶ
פָּאָרְשִׁיטֶן אוֹן זַאֲגֶן:

— אוֹן אָט זַיְנָעֶנְ מִיר. גַעֲפִינֶט מִיר אִיצְטְ דָעַם קִיְיסֶעֶר,
אַ גּוּנְעָרָאָלְ אַדְעָר כָּאַטְשְׁ אַ פְּאָרָעֶץ...
די פּוּיעָרִים האָבָן אַוִּיסְנָעְצִיכְבָּנֶט פָּאָרְשִׁטָּאָנָעֶן שְׁעוּוֹתְשָׁעָנָקָאָס
שְׁפִילְ: אוֹ מע דָאָרֶפְ פָּאָרְטְּרִיבֶן דָעַם קִיְיסֶעֶר, די גּוּנְעָרָאָלֶן אוֹן
די פְּרִיצִים.

שְׁעוּוֹתְשָׁעָנָקָאָס פְּלָעָגֶט אַרוּמְגִיְין אִיבָעֶר די דַעְרָפָעֶר אוֹן פָּאָרֶ-
לִיְיָעָנֶן פָּאָר די פּוּיעָרִים זַיְנָעֶ פְּלָאָמִיקָע רַעֲוָאָלִיְזִיכְיָאָנָעָרָעַ לַיְדָעֶר.
דָעַם 5-טָן אָפְרִיל 1847-טָן יָאָר הָאָט מַעַן שְׁעוּוֹתְשָׁעָנָקָאָן
אַרְעָשְׁטִירֶט אוֹן אִימְ פָּאָרְמִישְׁפָעֶט צָו פָּאָרְשִׁיקֶן אָפְן גָּאנְצֶן לְעַבְנָן
קִיְינְ אַרְעָנְבָּרֶג פָּאָר אַ סָּאָלְדָאָט.

אָפְ דָעַם דָאָזְיָקֶן אַוְרְטִיְיל הָאָט דָעַר קִיְיסֶעֶר נִיקְאָלְטִי דָעַר 1-טָעֶר
מִיט זַיְנְ הַעֲנָקָעָרִישָׁרֶר הָאָנְטָן צְוּגָעָשְׁרִיבֶן: «הַאָלָטָן אִימְ אַוְנְטָעֶר
דָעַר שְׁטָרָעָנְגָסְטָעָר אַוְפְּזִיכְלָטָן אוֹן פָּאָרְנוּעָרֶן אִימְ שְׁרִיבֶן אוֹן מָאָלָן».
די צָרִישָׁע אַפְּיַצְעָרֶן האָבָן שְׁעוּוֹתְשָׁעָנָקָאָן שְׁטָאָרָק גַעֲפִינְיִקְטָן,
אָבָעֶר בָּאַהָאָלָטָעָנְעָרְהִיטָן, אִינְ דִי פְּרִיעָע מִינְוָטָן, פְּלָעָגֶט שְׁעוּוֹרָ-
טָשָׁעָנָקָאָס וּוַיְמָטָעָר מָאָלָן אוֹן שְׁרִיבֶן, הָאָט מַעַן אִימְ פָּאָרְשִׁיקֶט נַאֲכָ-
אִינְ אַ וּוַיְלָדָעָר אָרֶט, אוֹן דָעַר קִיְיסֶעֶר הָאָט וּוַיְדָעָר צְוּגָעָשְׁרִיבֶן:
«הַאָלָטָן אִימְ אַוְנְטָעֶרֶג שְׁטָרָעָנְגָסְטָן אַרְעָסֶט».

מַע הָאָט אִימְ גַּעַהַיְט אָפְ שְׁרִיטָן אוֹן טְרִיטָן. ער הָאָט נִיט גּוּטָאָרֶט
הָאָבָן בָּאַ זִיכְרָנְ בְּלִיְיָעֶר אוֹן קִיְינְ שְׁטִיקְלָטָפְּאָרִיר, פְּלָעָגֶט ער
פָּאָרְבָּאָרְגָּעָנְעָרְהִיטָן שְׁרִיבֶן אוֹן מָאָלָן. עַרְשָׁת אִינְ צָעַן יָאָר אַרוּמְ
הָאָט מַעַן אִימְ בָּגְנָעְדִּיקָט.

צוגענו מען האט מען שעוטשענקאָן אַ יונגעַ, אַ בְּלִינְדיַקְן,
צורייק געומען איז ער אַ געעלטערטער, אַ פָּאַרְפִּינִיקְטָעַר.
זינַן גִּיסְטַּאֲבָעֶרְ הָאָבָּגָן דֵּי זָשָׂאַנְדָּאַרְמָעָן נִיט גַּעֲקָאנְטַ אַיְינְ-
ברעכְן. ער האט ווֹיְטָעַר גַּעֲשִׁרְיְבָן זִינְעַ פְּלָאַמִּיקָעַ לִידְעַר. דֵּי
פרִיצִים אָוָן זָשָׂאַנְדָּאַרְמָעָן הָאָבָּגָן אַבָּעֶר מַוְיָּרָעַ גַּעַהַאָט ער זָאָל,
פָּאַרְבְּלִיְבָּן אַיְינַ אַוקְרָאַינְעַ, וּוּ ער האט גַּעַבּוֹנְטָעוֹוּעַט דֵּי פּוֹיְיעַזְיִים,
אוֹנַן מַעַן האט אִימַּוְוִידְעַר אַרְעַסְטִירַט. ער האט גַּעַמּוֹת פָּאַרְלָאָזְן
אוֹקְרָאַינְעַ אָוָן צָרוּיקַ פָּאַרְן קִין פֿעַטְעַרְבּוֹרְג.

אַיְינַ 1861-טָן יָאָר אַיְזַן שְׁעוֹוֹטְשָׁעַנְקָאַ גַּעַשְׁתָּאַרְבָּן.

שְׁעוֹוֹטְשָׁעַנְקָאַ הָאָט אַפְּ אַ רְעֻוּאַלְיְזִיכְרָאַנְעָרָן, אַופְּרִיכְטִיקָן אוּפְּנַן
אַפְּגַּעַשְׁפִּיגְלַט דָּאָס שְׁוַיְדָעַרְלַעַכְעַ לְעַבְנַם פָּאַרְקָנְעַכְטַעַטְנַם
פּוֹיְיעַרְטָוּמַן.

שְׁעוֹוֹטְשָׁעַנְקָאַס לִידְעַר - זָאַמְּלוֹנָג "קָאַבּוֹזָאַר" — דָּאָט אַיְזַן אַ רְעֻוּאַלְיְזִיכְרָאַנְעָרָן
לְיִזְחַיְּאַנְעַרְבָּר בּוֹכְ, וּוֹאָס אַאוּיְזִוְּזָט אַונְדוֹן דֵּי שְׁוַיְדָעַרְלַעַכְעַ פָּאַרְגָּאַנְ-
גַּעַנְהַיִיט. זִינְעַ לִידְעַר זִינְעַנְעַ פּוֹל מִיט פְּלָאַמִּיקָעַ טִינְעַ צַו דֵּי
פִּינְמַן אָוָן מִיט דַעַר צָאַרְטָסְטָעַר לִיבְעַ צַו אַלְעַ אַונְטָעַרְדִּיקְטָעַ.

שְׁעוֹוֹטְשָׁעַנְקָאַ אַיְזַן גַּעַוּעַן אַ דִּיכְטָעַר פָּוֹנְעַם לְיִיְבְּקָנְעַכְטִישָׁן
פּוֹיְיעַרְטָוּמַן. דָּאָט אַונְטָעַרְדִּיקְטָעַ פָּאַרְשְׁטוּסְטָעַנְעַ פּוֹיְיעַרְטָוּמַן הָאָט זִיכְ-
נִיט גַּעֲקָאנְטַ בָּאַרְכִּיְעַן פּוֹנְגַּן קָנְעַכְטָשָׁאַפְּט אַנְ דַעַר הַילְפַּט פָּוֹנְעַם
אַרְבְּעַטָּעַר - קְלָאַטָּ. בְּלִוְיַן דַעַר פְּרָאַלְעַטָּאַרְיָאַט, אַונְטָעַר דַעַר אַנְפִּיְ-
רוֹנְגַּן פּוֹנְגַּן דַעַר בָּאַלְשָׁוּוֹוִיסְטִישָׁעַר פָּאַרְטִיִּי פּוֹנְגַּן לְעַנְגִּן - סְטָאַלְיִין, הָאָט
גַּעַרְיָרִט דָּאָס פּוֹיְיעַרְטָוּמַן צָוְמַקְאַמְפַ אָוָן עַס בָּאַפְּרִיאִיט נִיט בְּלִוְיַן
פָּוֹנְעַם קִיסְעַר אָוָן פְּרִיצִים, נָאָר אוּכְ פָּוֹנְעַם בָּאַלְעַגְוָוָפְ אָוָן
קָאַפְּיַטְאַלִּיסְטָט:

בְּלִוְיַן דֵּי בָּאַלְשָׁוּוֹוִיסְטִישָׁעַ פָּאַרְטִיִּי פּוֹנְגַּן לְעַנְיִינְ - סְטָאַלְיִין הָאָט
בָּאַוְיַזְן דַעַמְ רִיכְטִיקָן וּוֹעַג דֵּי אַרְבְּעַטְנְדִּיקָעַ פּוֹיְיעַרְטָמַן אָוָן זַיִ-
דַעְרִיפְרִט צַו אַ קְוַלְטְוָעַלְ, פָּאַרְמָעַגְלָעַכְ קָאַלְוּוֹרִיטִישָׁ לְעַבְנַם.

נָאָב שְׁעוֹוֹטְשָׁעַנְקָאַס טּוֹיטַ הָאָבָּגָן דֵּי אַוקְרָאַינְגִישָׁ בָּוּרְזָשָׁוֹאַזְעַ
גַּאֲצִיאַנְאַלְיִיסְטָן זִיכְ בָּאַמִּיטַ צַו פָּעַלְשָׁן שְׁעוֹוֹטְשָׁעַנְקָאַס אָוָן צַו
פָּאַרְשְׁמִירָן סִיִּי דֵי עַמְעַט - רְעֻוּאַלְיְזִיכְרָאַנְעָרָן רָאָל פּוֹנְגַּן זִינְגַּן
פָּאַעֲזִיעַ, אַזְיִ אַוְיכְ דֵי נָאַעַטְטָעַ קְרוּיוּוֹשָׁאַפְּט פּוֹנְגַּן שְׁעוֹוֹטְשָׁעַנְקָאַס
צַו דַעַר רֹסְיַשְׁעַר קְוַלְטָוּר, בָּאַזְנְדָעָרָט צַו דֵי רֹסְיַשְׁעַר רְעֻוּאַלְיְ-

ציאנערע דעם אָקְרָאַטְן. ניט אַיִינְגּוּעַבְן האָט זיך אָבעָר זַיִינָר
שׂוֹאוֹרֶצֶע זָאָכֶ!

אלע אַרְבָּעָטָנדִיקָע פֿון אָונְדוֹזָעֶר סָאַצְיָאַלִיסְטִישָׁן הַיִּמְלָאָנֶד קַעֲנָבָן
איַצְטָ דָעַם נָאָמָעָן פֿון טָאָרָאָס שֻׁוֹוֹטְשָׁעָנָקָא. זַיִינָע לִידָעָר וּוּעָרָב
אָוּמָעָטוּמָ גַּעוֹנוֹגָעָן, זַיִינָע בִּיכָּעָר וּוּעָרָב פָּאַרְשָׁפְּרִיט אַיִן הַוְּנָדָעָטָעָר
טוֹוֹזָנְטָעָר עַקוּזְמָפְּלִיאָרָגָן. אָרוֹם זַיִינָע קִיְּיוּעָר נַעֲבָן קָאנְגָּעָוָו זַיִינָעָבָן
אוּסְגָּעָבָרִיט גַּעוֹוָאָרָגָן קוֹלְטוֹרָ-אַנְשָׁטָאַלְטָן, סְאיָזָ פָּאַרְעָנְדִיקָט
אָ גְּרוֹיִיט מָזְזִיָּי-גַּעֲבִינִידָע. אַיִן כָּאַרְקָאָוָו אֵיזָ שֻׁוֹוֹטְשָׁעָנָקָאָבָן
גַּעַשְׁטָעַלְטָ גַּעוֹוָאָרָגָן אָ פָּרָעַטְיִיקָּר דָעַנְקָמָאָל. אַיִן קִיעָוָו, אַיִן דָעָר
הַוִּיפְּטַשְׁתָּאָט פֿון אָוְקָרָאִינָעָ, אָפָ דָעַם אָרָט, וּוּסְאיָזָ אַמָּאָל גַּעַשְׁטָאָנָעָן אָ דָעַנְקָ—
מָאָל נִיקָּאָלִי דָעַם עַרְשָׁטָן, וּוּאָסָ האָט פָּאַרְפָּאַלְגָּט שֻׁוֹוֹטְשָׁעָנָקָאָגָן—
וּוּעָרָט אַיִצְטָ גַּעַשְׁטָעַלְטָ אָ דָעַנְקָמָאָל דָעַם גְּרוֹיִיסָן אָוְקָרָאִינִישָׁבָן
דִּיכְטָעָר.

צָאוֹרָאָע

אוֹ צְיוּעֵל שְׂטָאַרְבֶּן, אִיר בְּאַהֲלָתָן
זְאַלְטַ דַּי בִּינְעָרַ מִינְעָ
צְוַיְשָׁב סְטָעַפְעָס, צְוַיְשָׁב בְּרִיְיטָעַ
אִינְגַּמְינְגַּן הַיִם אַוְקְרִיְינְגַּע,
דַּי בְּרִיְיטְפָּאַלְעַדְיקָעַ לְאַנְקָעַס,
בְּעַרְגַּ אָוָבַּ דְּנִיעַפְעָרַ דָּעַרַ גְּרוֹיסָעַ
זְאַלְגַּן זְעַבַּ זִיכְּ — סְיַזְאַלְגַּן זִיכְּ הַעֲרָבָן,
וּוְיִ עַרְגָּשָׁטַ, דָּעַרַ רְוִישָׁעַרַ.

וּוְעַט אַטְרָאָג טָאנַג פּוֹבַּ אַוְקְרִיְינְגַּע
בְּלוֹטַ פּוֹבַּ סְוִינְעָס גְּלִידָעַר
בְּיוֹ צְוָמַ יָאָמַ דְּעַמַּ בְּלוֹיְעַן, — דְּעַמְלַט
וּוְעַלְגַּ אִיכְ בְּאַרְגַּ אָוָבַּ נִידָּעַר —
אַלְצַ פְּאַרְלָאָזָן אָוָבַּ זִיכְּ לְאָזָן,
בְּיוֹ דַּי הַיְמַלְעַן טְרָאָגַן

לויבגעזאנגען. אונט בין דעםלאט —
כ'יקאנט קיין גאט פארמאגן!

מייכ באהאלט, שטייט אופ מיט צָאָרְגַּן,
קייטן ריעסט מיט פֿיעַר,
אונט מיט סוינעס בייזע בלוטן
רייך באשפרענקט די פריעהייט.
אין געזינד אין גרויסב, ניעם,
מיט א פריעען ווילג,
נטיט פֿאָרגּעַסְט אָוִיכ מֵיכ דערמאגען
מיט א ווארט א שטילג.

קִירגְיוֹזִישׁע קִינְדָּעַר - בָּעַטְלָעַר

נוּמָעֵל פֿוּנְצָה ג. שְׂעוּוֹת שְׂעַנְקָא

לידער מײַנע, דומעס מײַנע,
ווײַי איז אוּנדז אַנְצָרוּיִיעַב!

(אנ אויסצֶוֹ)

לידער מײַנע, דומעס מײַנע,
ווײַי איז אוּנדז אַנְצָרוּיִיעַן!
וֹאָס הָאָט אֵיר זִיכְר אָוִיסְגַּעַשְׁטַעַלְט
אַיְבָּן אָוּמְעַטְיקָעַ רַיְעַן?
וֹאָס הָאָט וּוִינְט אַיְיכְ נִיט צָעֻוּיִיעַט
אַיְבָּן סְטַעַפְ, וּוְיִ שְׁטוּיבְ פּוֹנְ וּוּעַגְן?
נִיט דָעַרְשְׁטִיקָט הָאָט אַיְיכְ דָעַר
אָוּמְגָלִיךְ,
וּוְיִ אַ קִּינְד אַנְ אַיְגַּנְס?..

לידער מײַנע, דומעס מײַנע,
קוּוִיְיטָבְ מײַנע, קִינְדָעָר!
אַיְיכְ גַּעַכְאָוּעַטְ, אָוְפְגַּעַצְוִיגְן,—
וּוְיִ אַיְיכְ אַיְצָטְ אַהֲינְטָאָב?..

אָפַ אָוְקְרִיְנָעַ גִּיטַ אַיְצַטַּ, קִינְדָעַרַ !
אָפַ אָוְקְרִיְנָעַ גִּיטַ אַיְצַטַּ זִינְגָעַן
אוֹנְטָעַרַ פְּלוֹוִיטַ דָאָרֶטַ, וּוְיַ עֲסֹויִמִיםַ,
אוֹבַ אַיְכַ — אַיְכַ וּוְעַלְ שְׂוִינַ דָאָ
פָּאָרוֹזִינְקָעַן ...
דָאָרֶטַ גַּעֲפִינַטַ אִירַ מִילְדָעַ הַעֲרָצָעַרַ,
וּוְעָרְטָעַרַ שְׁטִילְעַ, צָאָרְטָעַ —
עַפְשָׁעַרַ רְוֵםַ אוֹבַ רִיןְגָעַרַ עַמְעַסַ
טוֹטַ אָפַ אַיְיכַ דָאָרֶטַ וּוְאָרְטָגַן ...

איּוֹ בָאָגְרִיסַ זַיִיַ, מַאְמָעַ לִיבָעַ !
אָוְקְרִיְנָעַ מִינַ שִׁינְעַ !
מִינְעַ קִינְדָעַרַ, מִינְעַ טְרִיבָעַ,
וּוְיַ אַקִינְדַ אַנְ אַיְגָנָסַ !

דאָס דריינטער איז מיר געוֹואָרְבּ...

דאָס דריינטער איז מיר געגאנגעַב,
כ'הָאָבּ שָׁאָפּ גַּעֲפָאַסְעַט הִינְטָעַרְבּ דָּאָרְפּ.
צֵי פּוֹנֵן דָעַרְבּ זָוָן, פּוֹנֵן שִׁיבּ גַּעֲפָאַנְגָּעַן,
צֵי גַּלְאַט אֶזְוִי פּוֹנֵן הַעַלְעַר וּוֹאָרְ —
ס'אַיְזּ מִיר אֶזְוִי וּוּוַיְלָ, אֶזְוִי מִילְד גַּעֲוֹואָרְבּ,
נִיטּ אַנְדְּעַרְשּׁ בָּא גָּאָט ...
מַעְ רַוְפְּטּ שְׁוִינְ צָוָם גַּעֲטִיְלְטָן עַסְנָ,
אוֹנֵן אַיְכּ, אַיְכּ זִיכּ זִיכּ אַיְנָ בּוּרְיָאָן
אוֹנֵן בְּעַטְ אלְצָ גָּאָט ... אוֹנֵן כְּיַקָּאנְ נִיטּ וּוַיסְנָ,
פָּאַרוֹוָאָס אַיְנָ מִינְ גַּעֲבָעָט אַיְזּ הִינְטּ פָּאַרְאָנָ
אוֹזָא מִינְ זִיסְקִיְיטּ? אַיְכּ, אַיְכּ, אַשְׁנַעַקְלָ,
אוֹנֵן ס'אַיְזּ מִינְ פְּרַיְידּ שְׁוִינְ אֶזְוִי גְּרוֹוִיסּ!
אוֹנֵן דָאַכְטּ זִיכּ, אַזּ אַיְנָ פְּרַיְידּ גִּיטּ אַוִיסּ
דאָס דָאָרְפּ, דִי שָׁאָפּ, דִי הִימְלָ-שְׁטְרַעַקָּעּ!
די זָוָן, זִי וּוֹאַרְעַמְתּ — ס'אַיְזּ נִיטּ הַיִּסּ!

נָאָר נִיט לְאַנְגָּדִי זֹוְן אֵיז קֶלְאָר,
נָאָר נִיט לְאַנְגָּעַס פְּרִיְיט זִיכְ...
די זֹוְן, זִי בָּאָקְט, אֵיז רְוִית גַּעֲוֹאָרְבָּן,
פָּאָרְבְּרָעְנְט מִיר מִינְגָּאָנִיְידָן.
אֵיכְכָּאָפְ זִיכְ אָוָפְ, וּוֹי פּוֹנְ אַכְלָעָם—
סְאֵיז שְׂוֹאָרְצָדָאָס דָּאָרְפָּ, פָּאָרְסָאָרְפָּעָט.
גָּאָט מִינְגָּעָר, דָּעָר בְּלֹוִיעָר הַיְמָלָא
מִיעָס אֵיז שְׂוִינְ פּוֹנְ כָּאָרְפָּעָז.
כְּיֻקָּק זִיכְ אָוָמְ אַפְ מִינְגָּעָ שְׁעַפְעַלְעָכְ—
שְׁעַפְעַלְעָכְ נִיט מִינְגָּעָ!
כְּיֻקָּעָר זִיכְ אָוִיסְעָט צָוְ די כָּאָטָעָס—
כְּהָאָבָ נִיט וּוֹי אָרְיִינְגִּיבָּן!
גָּאָט הָאָט גָּאָר מִיר נִיט גַּעֲגַעַבָּן!
טְרָעָרְבָּן מִינְגָּעָ גִּיסְנְ...
שְׁוֹעָרָעָ טְרָעָרָבָן... אָוָן אַמִּידָל
בָּא דָעָם רְאַנְדָ פּוֹנְ וּוֹעָג
הָאָט נִיט וּוַיְיט גַּעֲרִיסְנָ
פְּלָאָקָס,—דָעָרְהָעָרְט מִינְגָּעָן וּוַיְינְעָן,
אֵיז זִי בָּאָלְדָ גַּעֲקוּמָעָן,
אָפְגַּעַוְיִשְׁטָ מִיר מִינְגָּעָ טְרָעָרָן,
מִיכְ אָרוּמְגַעְנוּמָעָן
אוּבְ אַקְוּשָ גַּעֲגַעַבָּן...

אייז ווּי די זוֹב זָאַל ווִידְעָר שִׁיבְעָן,
אוֹב ווּי די גָּאנְצָע ווּעַלְט אֵיז מִינְעָ...
אוֹב פָּעַלְדָּעָר, ווּעַלְדָּעָר, שִׁיבְעָ גַּעֲרְטְּנָעָר!!
מִיר הָאָבָן מִיט שְׁפִילְעָוּוְדִיקָּע ווּעַרְטָעָר
די פְּרַעְמֶדֶע שָׁאָפּ צָוָם טִיכָּבּ גַּעֲטְרִיבָּן.

אַכְּלָעָם!! נָאָר אָז בְּדַעַרְמָאָן זִיכּ,
וּוִינְט דָּאָס הָאָרֶץ, צָעֲגִיטּ פּוֹבּ ווּוִיטְעָקּ:
פָּאָרוֹוָאָס הָאָט גָּאָט אִינְבּ דַעַם גָּאַנְיִידָן
מִיכּ נִיטּ גַּעַלְאָזָט אָפּוֹן גָּאנְצָן לְעַבְנָן!
אִינְבּ פָּעַלְדּ בָּאָמּ אַקְעָר ווּאַלְטָאַיְיכּ אוִיסְגִּינּ,
פּוֹבּ אַלְצָ דָּאָפּ דַעַרְ עַרְדּ בְּאָפְרִיעִיטּ,
כִּזְוֹאַלְטָ ווּי אַדוֹלְעָר נִיטּ אַרְוָמְגִינּ
אוֹב נִיטּ פָּאָרְשָׁאַלְטָבּ גָּאָט אוֹב לְיִיטּ!

ס'רעדט דער ווינט מייטן יונגב וועלדֶל

ס'רעדט דער ווינט מייטן יונגב וועלדֶל,
מייט דעם גראָז זיך סויידעט;
אָפּ דונַיִ דעם טַיְיכָ אַ שִּיפָּל
מייט דעם שטראָם זיך הוֹיְדָעַט.
שוֹוַיְמַט דָּאָס שִּיפָּל. וּוֹאָסָעָר וּוֹיְפָּל
אֲנַגְעָנוּמָעַן? קִיְּנָעָר
נִיט פָּאָרָהָאַלְטָ דָּאָס ... סְאֵין קִיְּנָבָ פִּישָׁעָר
שְׂוִינָג נִיטָּאָ קִיְּנָבָ אַיְנָעָר!
שוֹוַיְמַט דֵּי שִּיפָּאָ אִינְבָּאמָ אִינְבָּ בלְוַיְעָנָג,
כוֹוָאַלְיָעָס בְּעַרְגָּ דָּאָרְטָ שְׂוֹעָבָג,
פָּוָבָ דַּעַמָּ שִּיפָּל אִיז קִיְּנָבָ שְׁפַעַנְדָּל
גָּאָרְנִיָּט נִיט גַּעֲבָלִיבָן.

וואָי דער וועג פונג קלײַינעם שיפל
ביז דעם יאמ דעם ברײַיטן,
איָן דער וועג פונג וויסטָן יאָסעָם
איָנְדָעַרְפְּרַעְמָד — צוֹ לִיְידָן.
גוטע לִיעַט, וויִי קָלְטָעַ כּוּוֹאַלְיָעַס,
צָוּ דַעַם קִינְדָדַעַם קלײַינָעָם
פְּרִיעָר שְׁמֵיְיכְלָעָן, נָאָכְדָעַם קוּקָן,
וּוִי דָאָס קִינְדָטָוֶט וּוִיְינָעָן;
נָאָכְדָעַם פְּרַעַג זִיִי — וּוֹ זִידָעַר יָאָסָעָם?
בִּיט גַּזְוָעַב הָאָט קִינְבָּעָר ...

דאַס ווּאַסְעָר שְׁטְרָאָמֶט אִינְגֵּן יְאָמֵן אַיְבָּן בְּלוֹיעָנֶן

דאַס ווּאַסְעָר שְׁטְרָאָמֶט אִינְגֵּן יְאָמֵן אַיְבָּן בְּלוֹיעָנֶן
אוֹגֶן צְוָרִיקֶן שְׂוִינֶן רִינְגֶטֶן נִיטֶן;
זָוְכֶטֶן אַקְאָזָאָקֶן אוֹגֶן זָוְכֶטֶן זִינֶן מָאָזֶל,
דאַס מָאָזֶל גַּעֲפִינְגֶטֶן נִיטֶן.
איּוֹ עַרְעַזְעַקְעַזְעַק אַיְבָּן גַּאֲרַעַדְעַר וּוּעַלְטַן;
שְׁפִילְטַן דְּעַרְעַזְעַקְעַזְעַק אַיְבָּן דְּעַרְעַזְעַקְעַזְעַק בְּלוֹיעָרֶן,
שְׁפִילְטַן דְּאַסְעָרֶן הָאָרֶץֶן בְּאַסְעָרֶן דְּעַםֶּן קָאָזָאָקֶן,
דְּעַרְעַזְעַקְעַזְעַק גַּעֲדָאנְקֶן בְּאַדוּיעָרֶטֶן:

— וּוֹהַיְגֵן דָו שְׁפָאָנְסֶטֶן אוֹגֶן פְּרַעֲגַסֶּטֶן נִיטֶן
קִיְּנְעַם?

אָפֶן וּוּמְעַנְבָּן לְאָזֶטוֹ אַיְבָּעָר
דְּעַםֶּן טָאָטָן אוֹגֶן דִּיְאַלְטָעָן מָאָמָעָן,
דאַס מִיְּידָלֶן דִּיְנָסֶן, דִּיְגָנֶן לְיִבְעָן?

דאָרט אַינְדער פֿרְעָם דִּנֵּיט יַעֲנָע מְעַבְּשָׁן,
ס'אָיז שְׂוֹעֵר מִיט זַיִ צַו וּוַיְגַעַן;
וּעֲסַט דִּנֵּיט הָאֶבֶן מִיט וּעֲמַעַן רְעַדְבָּן
אוֹג מִיט וּעֲמַעַן וּוַיְגַעַן.

זִיכְתָּךְ דַּעַר קָאָזָק אָפְּ יַעֲנָעָר זִיכְתָּךְ,—
שְׁפִילְטָךְ דַּעַר יַאֲמָר דַּעַר בְּלוּיָּעָר.
גַּעֲגָאנְבָּא גַּעֲגָעַנְעָן דָּאָסָסָמָזָל,—
בַּאֲגַעְגַּבְטָה הָאָט עָרָר טְרוּיָּעָר.
אוֹג בּוֹשָׁעַלְעָס אִינְגָּשְׁלִיסְלָעָן פְּלִיעָן,
אַהֲיִים, אַהֲיִים זִיכְקָעָרְגָּן.
וּוַיְגַעַן דַּעַר קָאָזָק—דַּעַר גְּלָאָטָעָר שְׁלִיאָכָב
פָּאָרוֹוָאָקָסָב אִיז מִיט דַּעֲרַנְעָר ...

פֿוּנַ אָוְבְּטַעַר יָאוֹוָאָר רִינְטַ אַ שְׁטְרָאָם

(אג אַוִיסְצּוֹג)

פֿוּנַ אָוְבְּטַעַר יָאוֹוָאָר רִינְטַ אַ שְׁטְרָאָם,
פְּלִיסְטַ אָוְן פְּלִיסְטַ אִינְגַּ נִידְעָר,
אַיְבָעָרְבַּ וּוָאָסְעָרַ, רְוִיטַ אָוְן שִׁיבַּן,
אַ קָּאַלְיְנַעַ דָּאָרְטַ צִיטְעָרַט.

שִׁינְטַ דֵּי רְוִיטַעַ קָאַלְיְנַעַ,
וּוְעָרַטַ דָּעָרַ יָאוֹוָאָר יִינְגְּעָרַ,
אָוְן אֲרוּמַ זִיַּ וּוְעָרְבָעַסַ וּוְיִיכְעַזֶּבֶת,
גְּרִינְגַעַ לְאַזְעַסַ גְּרִינְגַעַ.

פְּלִיסְטַ אַמְעָבַן פֿוּנַ דָּעַם וּוְאַלְדַּן,
פֿוּנַ דָּעַם בָּאָרְגַּ זִיכְ לְאַזְגַּן,
פְּלִיסְקָעַן זִיכְ דָּאָרְטַן קָאַטְשָׁקָעַלְעַכַּבַּ
צְוּוִישַׁבַּ נִידְעָרַ-גְּרָאַזְגַּן.

שווימט די מוטער אром זי,
אונ דער קאטשער — הינטער,
כעפנ וואסער — לינזג,
שמועסן מיט די ליבע קיגדער.

לידער מײַנע, דומעס מײַנע! איינציקע אוב אײַנע!

לידער מײַנע, דומעס מײַנע!
איינציקע אוב אײַנע!
אַיר זָלֶט בָּאָטְשָׁ מִיכְ נִיט פָּאָרְלָאָזָן
אַיבָּ אַבְּיֹזָעָר שָׁא אַזְוִינָעָר!
קוּמֶט צֹ פְּלִיעָגָן, מֵיַנָּעָ בְּלוּעָגָן,
מֵיַנָּעָ טּוּבָנָגָן יְוָנָגָן,
פּוֹנָגָן דָּעָר זַיְתָן פּוֹנָגָן בְּרִיטָן דְּנִיעָפָעָר
קוּמֶט אַיבָּ סְטָעָפָדָא זַיְגָעָנָגָן
מִיט דֵי אַרְעָמָעָ קִירְגִּיזָבָן!
זַיְיָ זַיְגָעָנָגָן שָׂוִינָגָן בְּאָנוּמָעָגָן,
הַוִּילָאָ אַובָנָאָקָעָטָן, אַבְּעָרָ פְּרִיעָגָן נָאָכָן
בְּעַטְבָּנָגָאנָטָן זַיְיָ קוּמֶטָגָן.
קוּמֶט צֹ פְּלִיעָגָן, מֵיַנָּעָ לִיבָּעָגָן!
מִיט שְׁטִילָעָגָן רִיעָדָן, מִיט רִיעָנָגָן,
כְּיוּעָלָגָן, וּויָ קִינְדָּעָרָגָן, אַיְיכָבָאָגְרִיסָגָן,
אַיְינְגָעָם מִיט אַיְיכָ וּוּיַנָּעָגָן.

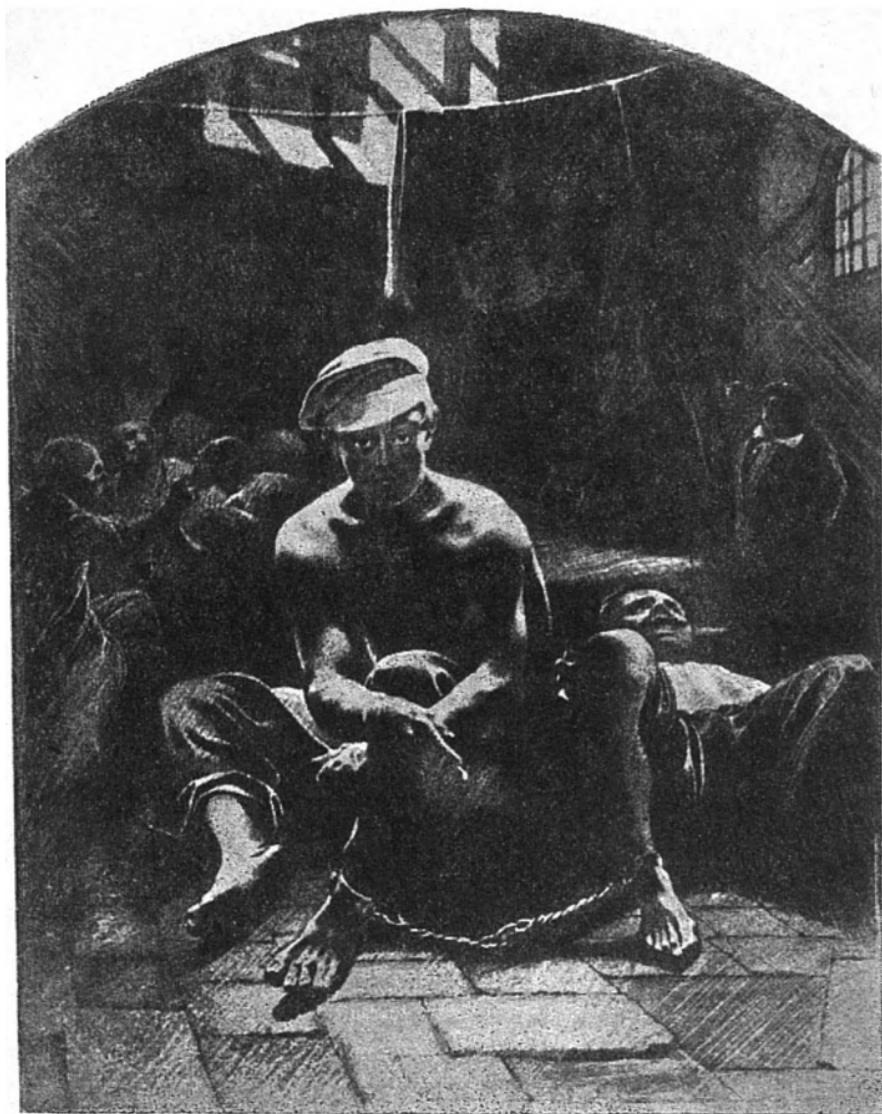

א ווַיְבִשֵּׁלְ - סָעֵדְ לְעֵם דָעֵם שְׂטִיבֵל

א ווַיְבִשֵּׁלְ - סָעֵדְ לְעֵם דָעֵם שְׂטִיבֵל,
דָעֵר זְשׁוֹמֶן פּוֹנֶן זְשׁוֹקָעֶס זִיכְרַ צְעַשְׁפְּרִיט,
דָעֵר אֲקֻעְרָעֶר מִיטְבָּן אֲקֻעָר גִּיט,
גְּזַוְּאָנְגָּפּוֹנֶן מִידְלָעֶכֶב רְוָפְט זִיכְרַ אִיבָּעֶר,
דָעֵם אָוָונְטָן בְּרוּיטָן דִּי מַאְמָעָן גְּרִיטִיט.

סְגַעְזִינְד עַסְט וּוּעַטְשָׁעַרְעַע לְעֵם שְׂטִיבֵל,
דָעֵר אָוָונְטָן שְׂטָעָרָבָן שִׁינְבָּט שְׁוִין לְאָנְגָּה.
צְוָמְטִישׁ דִּי טָאַכְטָעָר פְּלִינְק דָעַרְלָאָנְגָּט,
דִּי מַאְמָעָן וּוְילָן אַבְן אַוִּיסְרִיְיךְ גַּעֲבָן,
אִיזְוַיְ שְׂטָעָרָט דָעֵם סָאַלְאָוּוִיסְ גְּזַוְּאָנְגָּה.

דִּי מַאְמָעָן שְׂטִילָן בָּאַלְיִיגְט לְעֵם שְׂטִיבֵל
דִּי קְלִיְינָעָן קִינְדָעַרְלָעָכְ אַיְינְ רִיְיָ,
אַלְיִינְ אַנְדְּרִימְלָט נַעֲבָן זִיִּיָּ.
סְאִיזְוַיְ שְׂטִילָן ... אָוָן סִירְוָפְנָן זִיכְרַ נַאֲרַ אִיבָּעֶר
דִּי מִידְלָעָכְ מִיטְ דָעֵם סָאַלְאָוּוִיסְ.

אין טפיטע

גומען פון ט. ג. שעוותשענוקאָ

כ'יבין אויסגעוואקסן אינדעראפרעמד

כ'יבין אויסגעוואקסן אינדעראפרעמד
אוּן ווועֶר שווִיג גְּרָאָוֹ אַיְנָ לְאַנְד אַיְנָ פֿרְעָמְדָן,
איּוֹ ווּיִזְטּ זִיכְרָאָוֹס מִיר אַיְנָ מִיְּבָן עַלְגָּט —
נִיטָּאָ קִיְּבָן שְׁעַנְגָּרָס צְוִוִּישָׁב לְעַנְדָּעָר,
וּוְיָ אָוְנְדוּעָר לְאַנְד, וּוְיָ אָוְנְדוּעָר דְּבִיעְפָּעָר,
נִיטָּאָ בָּא גָּאָט ... אַיְכּ זָעַדְיַי ווּעְלָטְדָּא,
סְיִאָיָז דָּאָרָט נָאָר גּוֹט, וּוְיָ מִיר דָּאָרָט פֿעָלָן.
אַיְנָ אָשְׁלַעַכְתָּעָר שָׁאָ, נִיט לְאַנְגָּט דָּאָ
בֵּין אַיְכּ גַּעֲקוּמָעָן קִיְּבָן אָוְקְרִיְּנָעָ,
אַיְנָ יְעַנְעָם שְׁעַנְסָטָן דָּאָרָפּ דַּעַמְגּוֹטָן,
וּוְסְיִהָּאָט גַּעֲווִיקְלָט מִיכְמִיְּבָן מוֹטָעָר,
פָּאָר גָּאָטָס - וּוְעָגָן פָּאָרְדִּינָט אָלִיכְטָלָ;
בָּאָנָאָכָט גַּעֲוָאָכָט, גַּעֲבוֹקָט זִיכְרִיכְטִיקּ,
גַּעֲשִׁיקָט גָּאָטָס מוֹטָעָר הַיִּסְעָ טְפִילָעָס, —
דָּאָס מָאָזָל זָאָל אִיר קִינְד פָּאָרְהִיטָן

פונ אַלְדָּאָס בִּיּוֹ ... אָ, גוֹט, מִיְּבָנָה מֵאַמָּעָ,
וְוָאָס דָו בִּיסְטָ פְּרִי פּוֹנָ וּוּעֶלֶט אָוּעָק!
אַנְיִיט וּוּאַלְסְטוֹ אַוִיכָ גָּאָט פָּאַרְשָׁאַלְטָן
פָּאָרְבָּן מָאוֹל מִיְּנָעָם.

סְ'אַיּוֹ שְׁלַעַכְתָּ אַשְׁרַעַ
אַיְבָ יְעַנְעָם גּוֹטָן שִׁינְעָם דָּאָרְפָּ.
פּוֹנָ עַרְדָ נָאָכָ שְׂוּאַרְצָעָר בְּלָאַנְדוּשָׁעָגָ דָּאָרְטָ
דיַיְ מְעַנְטְשָׁבָן דָּאָרְעָ, אַוִיסְגַּעַצְעָרְטָעָ;
פָּאַרְטְּרִיקָנְטָ שְׁוִינָן דיַיְ גְּרִינָעָ גַּעֲרְטָנָעָ;
דיַיְ וּוַיְיַסְעָ כָּאַטְעָסָ קְרוּמָ, פָּאַרְלְעָנְטָ,
דָּעָרָ סְטָאוֹו פָּאַרְוּאַקְסָנָגָ מִיטָ בּוּרְיָאָן,
אוֹבָ וּוַיְ דָּאָסָ דָּאָרְפָּ וּוּאַלְטָ אַפְּגַּעַבְרָעָנְטָ,
אוֹבָ מְעַנְטְשָׁבָן וּוּאַלְטָן דּוֹלָ גַּעַוּוֹאָרְגָּן,—
אָפָ פָּאַנְשְׁטְשִׁינָעָ זַיִיְ גִּיְעָנָ שְׁטוּמָ
אוֹבָ קִינְדָעָרָ פִּירָנָ מִיטָ זַיִכָ אָוָם.
.....
אוֹבָ סְ'הָאָטָ דָּאָסָ הָאָרֶץ גַּעַוְיִינְטָ פּוֹנָ קְלָעָם,
אוֹעָקָ כִּיבִּיןָ וּוִידָעָרָ אַינְדָעָרְפָּרָעָם.

אוֹבָ נִיטָ נָאָרָ אִינָ אַיְעַנָעָם דָּאָרְפָּ,
בָּאָרָ אוּמְעָטוּמָ אָפָ אַוְקְרִיְינָעָ
דָּאָסָ פָּאַלְקָ פָּאַרְיִאָכָנָ פָּאַלְשָׁעָ פָּאַנְעָס ...
.....

ס'אייז זיינער שלעכט, ס'אייז זיינער ביטער
אייג אָט דעם מידבער אומצוקומען;
ס'אייז שלעכט אוקריינע אונדזער מוטער
באקוקן, וויאינגען היס — אונ שטומען!

אונ איז דו זעסט ניט אָט דאס שלעכטס,
אייז דוכט זיך — גוט אָפ יעדן קער,
אונ שטייל אָפ אונדזער אוקריינע;
צווישן בערג דער דנייעפער דער אלטער,
ניט אנדערש, ווי א קינד אין וויגל,
איבער גאנץ אוקריינע
שלענגלט זיך אונ שפיגלט,
איבער אים זיך שפרײיטן
גרינע דערפער ברײיטע;
אונ איב דערפער איב פרײילעכע
זינגען מענטשן פרײילעכ.
עפשער וואָלט אזי נאָכ ווערגן,
ווען אוקריינע וואָלט שוינ מאָר
פונעם פאן קיין שפור ניט האָבן!..

• • • • •

וּאָלֶט אַיכְ שִׁכְעַלְעַכְ פָּארְמָאנְגְ

וּאָלֶט אַיכְ שִׁכְעַלְעַכְ פָּארְמָאנְגְ,
צֹו דֵי קְלֻעַזְמָעַר וּוּאָלֶט אַיכְ יָאָגְנְ,—
אָפְנַ הָאָרֶץ אֵיזְ שְׂוֹעָרְ!
כִּיהָאָב קִינְגְ שִׁיכְ נִיט אָוְפְגָעָנִיט זִיכְ,
דֵי מְזֹיק אַלְצְ שְׁפִילְטְ, פָּאָרְגִּיט זִיכְ,
טְרוּיְעָרִיק מִיר וּוּעָרְטְ!

בָּאָרוּעָס כִּיגְיִ אִינְ פָּעַלְד אִינְ גְּרִינְעָם,
בְּזֹועַל מִינְגְ מָאָזְלְ דָאָרְט גְּעָפִינְעָן.
צִיטְרִיק מָאָזְלְ מִינְגְ!
צֹו מִינְגְ שִׁינְגְ גְּעָזִיכְטְ קָעָר אֹוִיס זִיכְ,
סִיאָזְ אָנְ אָוְמְרָעְכְט דָאָכְ אָגְרוּסְעָרְ,
כִּיזָאָל אָנְ גְּלִיק דָאָ זִינְ!

בא מזוק דארט אלע מיידלעכ,
רויטע שיכלעכ, מונטער, פריילעכ,
איך פארומערט בגין.

פוב קיין ליבע וויסט מײַנְד האָרֶץ ניט,
שיינקייט מײַנְעַ, ברעמען שוואָרֶץ,—
אלֶץ פָּאוּזָלֶקֶת אִינְגָּדִינְסֶט!

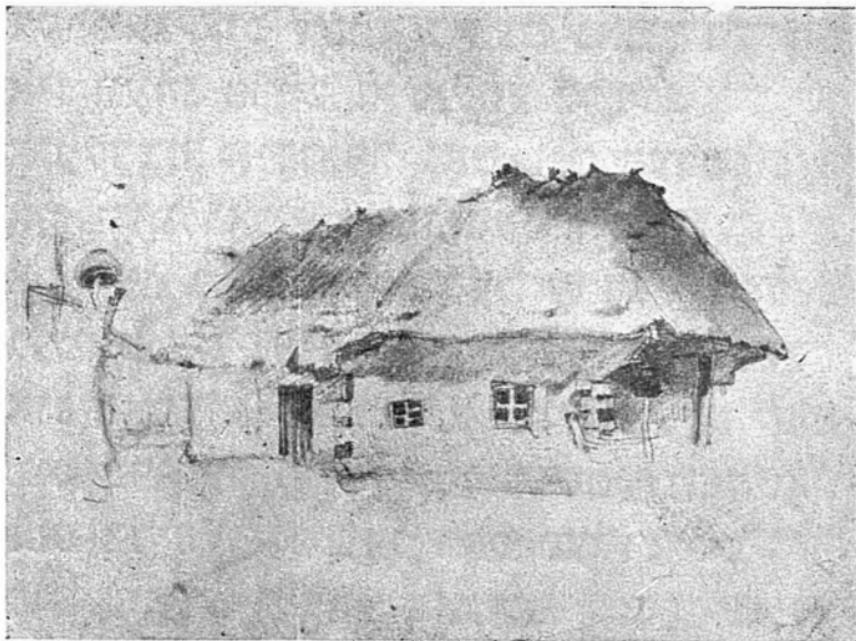
וועב איר, פאניטשעס, וואָלט געווויסט ...

וועב איר, פאניטשעס, וואָלט געווויסט,
וויי מענטשנ וויינעב, לֵעֶבֶן זויסט,—
צ'ו לוייבנ גאָט געזאנג פארפאָנג,
פונ טרעַּב אונדזערע צ'ו שפֿאָסְּן
וואָלט אַיִיכ זיך מעַר שווין נײַט געגָּלוֹסְט.

דאָס כאַטקוּלְּעַ אַינ שטילְּנַן טאָל ...
פארוֹאָס־זשׁע רופט מעַב עַס גאנִידַּן?
כ'יהָאָב בִּיטְעַר דָּאָרְט גַּעֲוִינְט אַמָּאָל,
כ'יהָאָב דָּאָרְט דָּעַרְקַּעַנְט די שׂוּעַרְסְּטַע לִיְּדַּן,
די ערְשְׁטַע בִּיטְעַרְעַ פָּאָרְדָּאָסְּן,
די ערְשְׁטַע טְרַעְרַנְט דָּאָרְט פָּאָרְגָּאָסְּן,—
אונ אלְּדָאָס בֵּין גַּעֲוִינְט הָאָט דָּאָרְט —
אונ דָּאָכ גַּאנִידַּן הַיִּסְט דָּאָס אָרְט.

בֵּית קִיְּינָן גַּאנְיִידָן אִיז דָּאָס, בְּרִידָעָר,
דָּאָס בְּאַטְקָעַלְעַע אַיבָּשׂ שְׁטִילָן נִידָעָר,
בָּאָמֶן קְלָאָרְגָּן טִיכְבָּאָס עַק פּוֹנָדָאָרְפָּן;
אַיכָּב בִּינָן אַינְבָּוּ וַיְנַדְעַלְעַע גַּעַלְעַגָּן דָּאָרְטָן,
די מַאֲמָע הָאָט בָּא מַיְינָן וַיְגַג גַּעַזְוְנְגָעָן,
זַי הָאָט גַּעַשְׁעַנְקָט אַיר קְלִיְינִינָק יִינְגָּלָן
דָּעַם שַׁוּעַרְגָּן אָוּמָעָט. אַיבָּשׂ יַעַנְעָם טָאָל,
אַינְבָּוּ יַעַנְעָם וַוְעַלְדָּל, אַינְבָּוּ יַעַנְעָם וַיְנַקָּל,
אַיבָּוּ דָּעַם גַּאנְיִידָן כִּיהָאָב אַמְּאָל
גַּעַזְעָן דָּעַם. גַּעַנְעָם, קַנְעַכְטַשְׁאָפָט הָאָרְבָּעָה,
קִיְּינָן פְּרִיעָע רַעְגָּע, שַׁוּעַרְעָע אָרְבָּעָט.
די גְּרוֹיסָע גּוֹיט, דָּעָר שַׁוּעַרְעָר אָל
הָאָט יוּנְגַעַרְהַיִיט פּוֹנָדָע וַוְעַלְט פָּאָרְטְּרִיבָן
מַיְינָן גּוֹטָעָה מַאֲמָעָנוּ, מַיְינָן לִיבָּעָה ...
עָס וַיְיַיְנָט דָּעָר טָאָטָע מִיטָּה די קַיְנְדָעָר
(מִיר זַיְגָעָן קְלִיְינָן גַּעַזְעָן אָונָה הוֹילְעָן),
זַיְגָעָן גּוֹיְרָל זַיְאָוִיכָּב גַּעַזְעָבָן נִיטָּה לִינְדָעָר:
אָפָּה פָּאָנְשְׁטַשְׁיַנָּע — דָּעָר זַעַלְבָעָר גּוֹיְלָן.
אוֹב אָוּמְצִיעִיטִיק דָּעָר טְוִיטָה, אוֹב אַלְצָה
צַעְבָּרָאָכָּן,
אוֹב מִיר, וּוֹי מַיְיַזְעַלְעָב, צַעְקָרָאָכָּן:

אַינְבָּוּ דָּאָרְפְּשָׁוָל אַיכָּב, דָּאָרְטָן וַוְאָסָעָר טְרָאָגָן,

די כאמע פון גר. איוו. שעוווטשענ侃אָ
 (דעָר פֿאָטער פון פֿאָטער) אַיג קִירילּאָווקע
 געמעל מיטן בליער

די ברידערלעכ — צומ פאנ אַינ סטעפ,
 מהאט זי דערנאָכ פֿאָרגאָלט די קעפ!
 אוּב מיינע שוועסטער, — זוֹויי צוֹ אַיכְ!
 ווּז זיינט אַיר, יונגע טויבּן מיינע?
 וּז שׂווער ס'האט אַיכְ דער יָאָכ
 פֿאָרכּוּמֶט —

בָּא יָעַנְעָם דִּינְעָג, אַינְדָּעַרְפְּרָעָם,
 אַינְ דִּינְסָט בֵּיז גְּרָאָעָן צָאָפּ דָּאָרָט דָּאָרָן,
 אַינְ דִּינְסָט אָזְוִי וּוּעָט אַיר אוּיכְ שְׁטָאָרְבָּן!

דעַרמאָן אִיכְ זִיכְ אֵין דָעַם גָאנַיידֶן —
איּוֹ וּועֲרָגֶן פְּרִישֶׁ דִי אַלְטָעַ לִיְידֶן!
אוּזָעלְעָכָס, אוּנְדוּזָעַר גָּאָט, זִיכְ הַעֲרָט
אֵין דָעַם גָאנַיידֶן אֵין דָעַם זִיסְנֶן
אָפֶן דִּיְינֶן גַעֲרַעְכְטִיקְ פּוֹלְעָר עַרְד!
גַעֲמָאָכָט אַ גַעֲנָעָם אֵין גָאנַיידֶן,
אוּבָ פָאָדָעָרְבָן בָא דִיר אַ צְוּוִיְיטָן.
מיַט בְּרִידָעָר פְּרִידֶן אַיְינְגַעַשְׂטָעַלְט,
מיַט בְּרִידָעָר אַקְעָרְבָן דָאָס פְּעַלְד,
מיַט טְרַעְרָבָן זִיעַרְעָז בָאָגִיסְן.

אוּבָ עַפְשָׁעָר גָּאָר... אִיכְ וּוַיִּסְ נְיִיט, נְיִינֶן,
בָאָרָסְדָאָכָט זִיכְ מִיר, אוֹ דוֹ אַלְיִינֶן...
(וּוַיִּילְ אָנֶן דִּיְינֶן וּוַיְילָגֶן, זִיסְעָר טָאָטָע,
מִיר וּוֹאָלָטָן דָאָ זִיכְ נְיִיט גַעֲמָאָטָעָרט!)
איּוֹ עַפְשָׁעָר דָאָרָט אֵין הַיְמָלָה בְּרִיְיט
דוֹ לְאָכָסְט זִיכְ אוַיִּס פּוֹנֶן אוּנְדוּזָעַר לִיְיד,
מיַט פְּרִיצִים אַיְיצָעָס טָוְסְטוֹ הַאָלָטָן,
וּוַיִּמְיטָ דָעָר וּוֹעַלְטָ אָט דָאָ פָאָרוֹוָאָלָטָן?
אָט גִיבָ אַ קּוֹק: אַ גְּרִינְיִינְק וּוֹעַלְדָל,
אַ טִיכָל, וּוַיִּאָלִיְוָונְט, הַעַלְטָ זִיכְ,
אוּבָ וּוֹעֲרָבָעָס גְּרִינְעָ שְׁטִילְיִינְק שְׂוּוִיְיגָן
אוּבָ בָאָדָבָן דִי פָאָרְטָרָאָכָטָעָ צְוּוִיְיגָן...

ניט עמעס, א גאנזידן? נאָר
דו גיב א קוּק אַינְ יונעָם אָרט
אוֹב פֿרְעָג גוֹט אוֹיס, ווֹאָס טוֹט זִיכְ דָּאָרט
אַינְ יונעָם לִיכְטִיקְן גאנזידן!
גַּעֲוַיְנַלְעַב, לְוַיְב צַו דִּיר אוֹב פֿרְיַידַן
דַּעַמ אַיְנְצִיקְן, דַּעַמ הַיְלִיקְן אַיְנְעַם
פָּאָר דִּינְעַז ווּנְדַעַר דִּינְעַז גְּרוֹיסַע!
דָּאָס אַיז דָּאָכ עַס! קַיְינְ לְוַיְב קַוְמַט קַיְינְעַם,
אוֹב בְּלוֹט אוֹב טְרַעַן אוֹב לְעַסְטַעַר הַיְסַעַר
אוֹב זִידְלַעַרְיַי דַעַר גַּאנְצַעַר וּוּלְלַט! נִיטַאָ
קַיְינְ הַיְלִיקְס אָפּ דַעַר עַרְד אָט דָאָ,
אוֹב מַעַנְטַשְׁגַן, גָּאָט מַיְינְעַר, אַיְכּ מַיְינְ,
הָאָבָן שְׂוִינְ פֶּאָרְשָׁאָלְטַן דִּינְגַּעַבְיַן...

מיין גאָלדענער, מיין יונגעֶר גויַרְל

מיין גאָלדענער, מיין יונגעֶר גויַרְל,
זיט זיסן, טוט מיר גאָר ניט באָנג,
אונָן, גלייבט מיר, כיַטוּ נאָכ אַימ ניט
טרויעַרְנוּ:
גאָר סטרעפֿט, אוֹ אָומָעַט, הייסער באָנג
טרעט צוֹ צומָה האָרֶצְן, האָלֶט אִינְ שטייגַבּ,
בֵּין כְּהִיְבָּן בִּיטָּעָר, בִּיטָּעָר ווַיְיַעַנְּן:
איַכְּ זַעַן יַגְעַלְעַן קְלִינְינְקָס,
וַיְיַיְגַּלְעַרְיסָן פּוֹנָן צְוַיְיַגְּלָן,
איַבְּ דָאָרֶפּ אַלְיַיְן דָאָרֶט אָונְטָעָר פְּלוּוּיט
עַס זִיכְטָן אִינְ רַעֲדָנָן אַנְגָּעָקְלִיְידָט,
אונָן סְדוּכָּת זִיכְ מִיר, אוֹ דָאָס בֵּין איַכְּ,
אוֹ דָאָס אִיז זַי, דַי יַוְגַּנְטָן מִינְעָן,
אונָן קִינְמָאָל, קִינְמָאָל, דּוֹכָט זִיכְ מִיר,

קיינ פְּרִיָּהִיט ווועט עס שויב ניט זען,
ניט וויסג, וואָס איז לֵיכֶט פֿוֹנַג פְּרִיָּהִיט!
אומזיסט אומנישט וועלג זיי פָּאַרְשׁוּוַינְדָּג,
די יִבְגָּסְטָע שְׁעַנְסְּטָע יָאָרְבָּן זִינְגָּעָ,
אוֹב סְיוּעָט נִיט וויסג, ווֹ זִיכְּבָּהִינְטָאנְג
אָפַּאֲט דָּעָר גְּרוֹיסָעָר ווּעָלָט דָּעָר פְּרִיְיעָר ...
סְיוּעָט גִּינְגָּבָא יְעַנְעָם זִיכְּבָּהִינְגָּעָן,
דָּעָרְנָאָכ, דָּאָס לְעַבְנָה דָּעָמָץ מָאָכָן
גרִינְגָּעָר,
מָע זָאָל עָס ווֹ-נִיט-איַז באַשְׁטָאַטָּן,—
וּוְעָט מָעָג עָס שִׁיקָּן אִינְגָּסָאָלְדָאַטָּן ...

ער ברומט, ער קראעצט, דער דנייעפער דער ברײַטער

(אנ אויסצזג פונ דער פֿאָעמע "די פֿאָרקיישעפעטע")

ער ברומט, ער קראעצט, דער דנייעפער
דער ברײַטער;
א ווילדער ווינט הוילט בייז אונ שארפ,
די הויכע ווערבעס בייגט אונ דרייט ער,
ווײַ בערג די כווארלייס היבט אונ ווארט.
די לעוּוָאנָןָע בלאס פונ צִיְּטַ צִיְּטַ נָאָר,
פונ הינטער וואָלְקָנָס כאָפֶט אַ בלְּיק,
ווײַ גַּלְּיַיךְ אַ שִּׁיפֶּ אַיְּנָ יַאְמָרָ וַיְיַתְּבָּן,
אָט שְׂוֵימָט אַרוֹפֶּ, אָט זִינְקָט צָוְרִיךְ.
דער דרייטער האָנָהָאָט נִיט גַּעֲקָרִיךְ נָאָכָב,
קיין רוייש נִיט שְׁטָעָרֶט די נָאָכָט, דַּעַם שְׁלָאָפֶּ.
איְבָּ וּוְאָלָד נָאָר דַּוְפָּט אַ סִּיטְשָׁ דַּעַם צְוַיִּיטָן,
דער יַאְסָעָן סְקָרִיפָּעֶט אָבָּ אַ סָּאָפֶּ.

אין טפישע. שטראָפ מיט האַלץ - קלְאמערן
געמעל פון ט. ג. שעוותשענקי

וּרְאֵס הָאָב אַיִל וּרְאֵס צָרוֹ זָאָרְגֶּן ...

וּרְאֵס הָאָב אַיִל וּרְאֵס צָרוֹ זָאָרְגֶּן
אוֹן דָעֲרָעָסֶן לְיִיטָן,
כִּיוּלָּאָוּעָק אִינְגָּאָרְעָר וּוּלְט —
וּרְאֵס סְזָוּעָט זִינְג, כִּיוּלָּאָלְדִּין.
אַיִל גַּעֲפִין מִינְגָּמָאָזָל, הָאָב אַיִל
כָּאָסָעָנָע,

אוֹיֵב נִיט, כִּידָעָרְטָרִינְק זִיכָּר,
אָבָעָר אַיִל פָּאָרְקוּיפָּזִיכָּר קִינְגָּעָם,
קִינְמָאָל אַיִל פָּאָרְדִּינְג זִיכָּר.
אַיִל בֵּין אָוּעָק אִינְגָּאָרְעָר וּוּלְט,
דָּאָס מָאָזָל אִיזָּפָּאָרְזָוְנְקָעָב;
די פְּרִיעִיהִיט הָאָבָגָן גּוּטָע — לְיִיט
אֲפִילָעָ נִיט גַּעֲדוֹנְגָעָן.

אָוּב אָנְ דִינְגַעַנִישׁ פָאָרוֹזָאָרְפָן
אֵין אָטְפִיסָע אָנְ עַלְנְטָעָר...
אוֹא גְרָאָזׁ זָאָל גְאָרׁ נִיטׁ וּוּאָקְסָבָן
אָפָ אָוְנְדְזָעָרָעָ פָעָלְדָעָר.

א כָּלֻם

אֶפְ פָּאנַשְׁטַשִּׁיבָע זֵי הָאָט וּוַיִּצְ גַּעַשְׁנִיטָב
גַּעֲוֹאָרָגּ מִידּ ; צָוָמֵ סְטוּיגּ גַּעַגָּן —
בַּיְתּ גַּעַבָּן דָּרָוּ דָּעַמּ לִיְיָבּ דָּעַמּ מִידָּן,
נָאָר הָאָדָעָוָעָן דָּעַמּ זָוָבּ אַיּוֹאָגּ .
אַיְבּ וּוַיְקַעַלְעָכּ הָאָט עַס גַּעַשְׁרִיגָּן,
אַיְנָ קַיְלָנָ שָׁאָטָן הַינְטָעָרָן סְנָאָפּ .
צָעְוֹוִיקָלָט עַס, דִּי בְּרוֹסֶט גַּעַגָּבָנּ,
אַ שְׁפִילּ גַּעַטָּאָגּ, מִיטּ גַּרְינְגָן שְׁלָאָפּ
בָּאָמּ זָוָבּ אַזְוִי זִיכּ אַיְנְגַעַדְרִימָלָט
אוֹבּ זָעַט אַיְנָ כָּלֻם : אַיְרּ אַיּוֹאָגּ
אַיְזּ אַ גַּעַרְאָטְעָנָעָר, אַ רִיְיכָעָר,
עָרּ הָאָט גַּעַפְוּנָעָן שְׂוִינָן זִיְינָן גַּלְיִיכָּן,
אוֹבּ זֵי אוֹבּ עָרּ שְׂוִינָן פְּרִיעָן פָּנוֹן פָּאָן,
שְׂוִינָן מַעְרָקִיָּן קַנְעָכָט — אַ פְּרִיעָעּ וּוּעָלָט,
אוֹבּ אָפּ אַ פְּרִיעַלְעָכּ אַיְגָן פָּעָלָד

אין צוועין עב שנינידן זיין זיך וויעץ,
די קלײַנע קינדער לֵעֶכ מיט פרײַיד
דעָם מיטעָק טראָגן זאל בעצוויט.
זִי הָאָט צַעַשְׂמִיכָלֶט זִיכּ, דִי אַרְעָמָע,
זִיכּ אָופְּגָעָכָאָפְּט — נִיטָאָ שְׁוִיבָ גָּאָרְנִיט!
אַ בְּלִיק גָּעוֹוָאָרְפָּן אָפְּנָן קִינְד
אוּבָ אִים פָּאָרוֹוִיקָלֶט אָפְּ גָּעְשׂוֹוִינְד,
אוּבָ קָעְדִּי צָו אַבְּיָאָגָן דָּעָם טָאָג,
בֵּין סְטְּרָאָגֶט דָּעָם אָוְפְּזָעָעָר נִיטָאָג,
אוּוָעָק דָּעְרָשְׂנִינְדָּן נָאָכָא שָׁאָק.

אונס'כָּאַלעֲמַט זִיכְרָה בֵּין הַיִּנְבֶּט ...

אונס'כָּאַלעֲמַט זִיכְרָה — בֵּין הַיִּנְבֶּט לְעַמְּךָ
ווערבעס,

בָּאָמָּה וּוֹאָסָּעָר דָּאָרְטָן הַינְּטָעָרָן בְּעַרְגָּל

אָשְׁטוּב אָ וּוַיִּסְינְקָעַ. עַס זִיצְט

דָּעָר גָּרָאָוּעָר זִיְדָעַ דָּאָרְט בֵּין אִיצְט

אונס'פִּילְט זִיכְרָה נַעֲבָן וּוַיִּסְגְּשָׁגְשָׁבָל

מִיט דָּעַם גַּעֲקָרְיִזְלָטָן, דָּעַם לִיבָּן

דָּעַם אִינְיִיקָּל, אָ קִינְד אָ שִׁינְסָ.

אונס'כָּאַלעֲמַט זִיכְרָה: פָּונְג שְׂטִיבָל

אָמָּאָמָּע אִיז אַרְוִוִּיס אָ לִיבָּעַ,

דָּעַם זִידָב קַוְשָׁט, דָּאָס קִינְד דָּאָס קְלִיְינָס

אוֹשׁ דָּרְיִי מָאָל פְּרִיאַלְעָכ, הָאָרְצִיךְ קַוְשָׁט זִי,

נעַמְּט אָפְּ דִי הַעֲנַט אָונְס' גִּיט דִי בְּרוֹסֶט דָּעַם

אונס'שְׁלָאָפְּנָן טְרָאָגֶט. דָּעָר זִיְדָעַ שִׁינְגָּט,

טוֹט שְׂטִילָל אָמוֹרָמָל מִיט אָשְׁמִיְיכָל:

— ווּזְאַיְזָן דער אומגָלִיק? ניט דער גרייכט
האט.

וועָזֵינְגעַב לַיְידַנְׂ יַעֲנָעַ, פִּינְגַּט?
אוֹג ס'צִיִּילְעָמֶט אַיבָּעַר זַיְכָּ דַעַר אַלְטָעַר
אוֹג "אַטְשָׁעַנְאָשׁ" זַאָגַט שְׂטִילְעָרָהִיט.
די זוֹבַד דַוְרָכְ וּוּרְבָּעַס שִׁיבַּט אוֹג שְׁטָרָאַלְט
נַאֲכָל
אוֹג לְעַשְׂטַז זַיְכָּ שְׂטִילְׂ. דַעַר טַאָג פַּאֲרָגִיט,
אוֹג אַלְצָז שְׁוִינְגְּ רֹוְטַז. דַעַם גַּרְאָוָונְ זַאָקָן
אָפְ רֹוְ די פִּיסְ די אַלְטָעַטְ טְרָאָגָן.

ס'אייז ליכטיך, העל, מוזיק געמט שפילן

ס'אייז ליכטיך, העל, מוזיק געמט שפילן,
ז' ווינט, ז' רודערט די געפילן;
וואי אידל-שטיין, ווי בריליאנט
די יונגעט שיינט מיט טויזנט כיינעב
פונג בליקן אומשולדייקע, רייןעה.
אונ פרייד אונ האָפֿעַנְוָנָג באָנָאנְד —
וואי גוט אייז יונגע זיין — אלץ דערמאנט.
אונ אלע פרייענע זיך אונ לאָכְנָן,
אונ אלע טאנצָן, איב נאָר שטיין,
וואי אָפְּאַרְשָׁאָלְטָעַנְעָר, באָטְרָאַכְט אלץ
אונ ווינָן, אונ ווינָן אַיב? ס'אייז מיר ביטער:
אנ פרייד, אַב שפִּיל, ווי בייז געוויטער
אוועק מײַן יונגעט פּוֹלְמִיט ווֹוי.

קָאַטִּיעַ קִירְגִּיזְקָעַ - בָּאַטְרָאַטְשָׁקָעַ

גַּעֲמָעֵל פֹּוָגֶן ט. ג. שְׁעוּוֹת שְׁעַנְקָאָךְ

אָ, מענטשנַ
בעבעדיקע מענטשנַ!

אָ, מענטשנַ, בעבעדיקע מענטשנַ!
די קעניגג, וואס דארפט איר זי?
אונ הינט-שלעגער א גאנצע ריי?
איר זיינט דאכ ניט קיב הינט, נאָר מענטשנַ!

באנאָכט, ס'אָ נעפֿל אונ אָ רעגן,
אונ גלייטש אונ קעלט. אונ די בעוּוָא
האָט שטיילערהייט ערצע געטראָגן
דאָס דינע אייז אונטער די בריקן.
אונ אַיכּ, אַיכּ גִּי אַיכּ אָט דער נאָכּט,
אונ גִּיעֵנדִיךּ אַיכּ הוֹסֶט אָונ טראָכּט.
אַיכּ זָעַ, ווי שעפֿעלעכּ אָ שאָרָעַ,
אָט גִּיעַן מיידְלַעַכּ נַאֲסַעַ-דָּאָרָעַ,
נאָכּ זַי זַיְכּ שלעפֿט, אַינְגַּדְרַי גַּעֲבוּיְגַּן,
אַבּ אלטיטשקעַר (אַבּ אַינְוּוֹאַלְיַידּ) —

א פרעמאדע טשערעדע ער היט ...
אונ וו איז די ליכט אוועקגעפלויגן?
אונ וו איז דער עמעס? וווײיטעך, וווײיטעך!
מע טרייבט זי הונגעריקע, הוילע
צוו זיער „מאמע“ דארט איב הויפ
„אָפְגַעַבֵּן דָעַם לְעַצְטָנָן כּוֹיוֹו“, —
מע טרייבט די אומגליקלעכע שאפ!
וועט קומען א געריכט, א שטראָפ
אָפְלָעַה הערשער אָפְ דָעַר עַרְד? ...
וועג קומט דער עמעס שוינט האער?
ס'מוֹז אָפְגַיִין שׂוּבֵדִי זוֹנָ פֿוֹנָ עַמְעַס
אונ די פֿאָרְשָׁוּעַכְטָעַ ערְד פֿאָרְבְּרַעְנָעַן!

איך בין ניט שלאף הײַנט, אנ אַיְינָאָרָע...

איך בין ניט שלאף הײַנט, אַנ אַיְינָאָרָע,
אונ עפֿעַס וועט דאס אויג דאס קֶלָאָרָע,
אונ סִיזָוָאָרָט דאס הארץ... עס ווֹאָרָט
אין ווֹיִי,

סְטוּט ווֹיִי, עס שלאָפְט ניט אָוב עס ווֹיַינְט —
אַקִינְד אַהוְגָעָרִיקָס, אַצָּאָרָטָס.
וֹוַיְזַע אָוִיס, מֵיַין הארץ, דו ווֹאָרָטָס
אַבְיַזְע שָׁאָזָל קוּמָעָן? יָא!
קִיְינְ גּוֹטָס ניט ווֹאָרָט, קִיְינְ גּוֹטָס נִיטָא!
ניט ווֹאָרָט אָפְ דָעָר גַעֲגָאָרָטָעָר פְרִיאַהַיִיט,
זַי שלאָפְט, דַי פְרִיאַהַיִיט: עָר, מִיקָאָלָע,
הָאָט זַי פָאָרְשַׁלְעַפְעָרָט. קַעְדִי זַי ווֹעַקְבָן,
דַי שְׁוֹאָכָע פְרִיאַהַיִיט, דָאָרָפָן אלָע
אַנְיַינְעָם אלָע, אלָע זָאָלָב

אַנְיִינָעַם גוֹט דַעַמ אָבוֹב שְׂטָאָלֶג,
אַנְיִינָעַם גוֹט דֵי הָאָק פָּאָרְשָׁאָרְפָּג,
דָּעָרְנָאָכ זִיכְּ נַעֲמָעָנ שְׂוִינְ צָוָמָ וּוּעָקָב.
אוֹיְבּ נִיט — אַיְזָן שְׁלָאָפְטּ זַי אָבּ אַבּ עַקְ גָּאָרּ,
בִּיזְן שְׁרָעְקָלְעָכְנָגּ גַּעֲרִיכְטּ דַעַמּ וּוּיִטְגּ,
אוֹבּ זַיּ, דֵי פְּרִיצִיםּ, וּוּעָלָגּ וּוּיִטְעָרּ
פָּאָלָאָצָן, קְלוּוּיסְטָעָרָסּ בּוּיְעָגּ, הוּיְבָגּ,
דַעַמּ צָאָרּ דַעַמּ שִׁיקְעָרָבּ אָלָצּ לְיִבְגּ,—
בִּיזְאָנָצּ וּוּעָלָגּ הָאָלָטָן אִינְ אִיןְ לְוִיְבָגּ,—
קִיְינּ בְּעַסְעָרָסּ, דָאָכְטּ, אַיְזָן נִיטּ גַּעֲבָלְיִבְגּ!

מייב גוירל

האָסֶט נִיט גַעפְּלַשְׁטַ מִיר: בִּיסְט אַ מַוְטָעַר,
אַ פְּרִינְט, אַ שְׂוּעַסְטַעַר אֹוב אַ בְּרוֹדָעַר
גַעֲוָעַן דַעַם יָאַסְעַם. הָאָסֶט מִיכְ צָארַט
נָאַכְ קִינְדוּיְין פָאַר דַעַר הָאנְט גַעֲנוֹמָעַן,
אָפְ לְעַרְעַ מִיכְ אַיְנְ שְׂוֵל גַעֲבָרָאַכְט,
צָוָמְ דִיאַק דַעַם שִׁיקָעַר אַנְגָעַקְוָמָעַן.
— דָו לְעַרְבַן זִיכְ, הָאַרְצָעַבְןִיְוּ, אַמְאַל
וּוְעַט לְיִיט נָאַכְ זִיכְ פָוָן אַונְדְזִוּ! — הָאָסֶט
זִיכָעַר

גַעֲזָאָגַט. אַיְכְ הָאָב גַעֲטְרַיְיַי דַעַם אַל
גַעֲטְרַאָגַב, אוִיס גַעֲלַעַרְנַט זִיכְ.
נָאַר דָו, אַ לְיִגְנַן הָאָסֶט גַעֲזָאָגַט.
וּוְאָס זִיכְנַעַן מִיר פָאַר לְיִיט? נָאַר מִילְעַ!
בְלוֹיזְ עַמְעַס הָאָבָן מִיר פָאַר מָאָגַט;
גַעֲשָפָאנְט גַעֲרַעַכְטִיקָע אֹוב וּוְיִלְעַ.

מיינ גוידל, מיינ געטראַיַּער, קומ!
מיינ פרײַנט, מיינ אָרֶעְמָעָר, מיינ צָאַרטָעָר!
קומ וווײַטָּעָר, רומ אָפּ אָונְדוֹ שְׂוִינָן וּזְאָרטָ
דָּאָרט,
אוֹבּ מיינ גַּעֲבָאָט — דוּ וּוַיִּסְט — אֵין רָומ.

אַיִן הָאֶלְט

5	פונ טאראָס שעוותשענקיַּס לְעֵבֶן
15	צאוֹאָע
	ליידער מַיִינַע, דומעַס מַיִינַע, ווַיִּי אַיִן אָונְדוֹ אַינְצּוּוּיַּעַן!
18	(אנ אויסצּוֹג)
20	דאָס דריינְצַנטַע אַיִן מִיר גַּעֲוֹאָרְגַּן
23	סְרֻעַדְתִּים דָּעַר ווַיִּמְתַּבְּאַנְטַּה יְוָנָגָן וּוּלְדָלַן
25	דאָס ווָאַסְטַּרְאָמַט אַיִן יָאָמַת אַיִן בְּלוּיַּעַן
27	פָּוֹנְ אָונְטַּעַר יָאָוָאָר רַיְנַט אַשְׁטְּרָאָמַט (אנ אויסצּוֹג)
29	ליידער מַיִינַע, דומעַס מַיִינַע, אַיִינְצִיקַּע אָונְ אַיִינַע!
30	אַ וְיִינְשַׁל - סְעַדְלַן לְעֵמֶם דְּעַמְּשְׁטִיבַּל
32	כְּבִינְג אַוִּיסְגַּעַוְאָקְסָטָן אַינְדַּעַרְפַּרְעָמַד
35	וּוְאָלַט אַיִכְּ שִׂיכְעַלְעַל פָּאַרְמָאָגַן
37	וּוְעַנְג אַיְרַן, פָּאַנִּיטְשָׁעַט, וּוְאָלַט גַּעֲוֹוֹסְט
42	מַיִינְג אָלְדַּעַנְעַר, מַיִינְג יְוָנָגָעַר גּוּרְלַן
	עד ברומַט, עד קְרַעְכַּט, דָּעַר דְּנִיעַפְּעַר דָּעַר בְּרִיטְעַר
44	(אנ אויסצּוֹג פָּוֹנְ דָּעַר פָּאַעַמְעַד "די פָּאַרְקִישְׁעַפְּטַע")
46	וּוְאָס הָאָב אַיִכְּ וּוְאָס צַו זָאָרְגַּן
48	אַ כְּאָלַעַם
50	אָונְסְּבָּאָלַעַם זַיְכְּ בֵּין הַיִּינְטָן
52	סְאַיִן לִיכְטִיקַּע, הַעַלְעַל, מַזְוִיקַּע נַעַמְטַע שְׁפִילַן
54	אַ, מַעַנְטַשְׁנַע, נַעַבְעַכְדִּיקַּע מַעַנְטַשְׁנַע!
56	אַיִכְּ בֵּין נִיטַּשְׁלַאָפְּ הַיִּינְטָן, אַנְגַּיְנְאָרְעַע
58	מַיִינְג גּוּרְלַן

—

841
Шев

פֿרְמִיז 60 דָּקָא.

אַמִּינְבִּינְד 40 דָּקָא.

Т. Г. ШЕВЧЕНКО

П О Е З И

ДИТВИДАВ ЦК ЛКСМУ